

**Casa Corpului
Didactic**

TELEORMAN

***REVISTA
CALEIDOSCOP DIDACTIC
TELEORMĂNEAN
NR. 55***

ISSN-2558-8893

**Avizat,
I.S.J. TELEORMAN
Nr. 1452/02.03.2026**

an scolar 2025-2026

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI
„CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN”
An școlar 2025-2026

Director

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Comitet științific:

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Violeta SOCOL

Prof. metodist Floarea AUREL

Prof. metodist Dida DONCEA

Redactor șef:

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Violeta SOCOL

Prof. metodist Floarea AUREL

Prof. metodist Dida DONCEA

Informatician Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Administrator financiar Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Informatician Mariana POPA

CUPRINS

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titlul lucrării	Pag.
1.	Albu Elena	Educația prin valori, creativitate și voluntariat în învățământul preșcolar	3
2.	Alexuc Aurelia	Educația ca experiență transformatoare: Valori, creativitate și voluntariat în școala contemporană	4
3.	Bobocu Mihaela	Reciclăm pentru un mediu curat	5
4.	Burducea Ioana Roxana	Abordări moderne și practici eficiente în educația timpurie	7
5.	Ceapă Claudia-Mădălina	Dezvoltarea holistică a copilului în creșă: între explorarea creativă și interiorizarea prin valori	9
6.	Chirescu Iolanda Loredana	Beneficiile și provocările implementării procesului de mentorat	11
7.	Crăiță Nicoleta	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	12
8.	Drăgan Florența	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	14
9.	Dragnea Laura Valentina	Importanța educației prin Valori, creativitate și voluntariat asupra dezvoltării elevilor	15
10.	Dumitrașcu Florina	Rolul creativității și voluntariatului în educația prin valori	17
11.	Dumitrescu Steliana	Proiectarea lecției „Ecosistem. Biotop. Biocenoză” utilizând metoda „Clasa inversă (Flipped classroom)”	18
12.	Găman Florentina Lucia	Stimularea și dezvoltarea creativității elevilor	20
13.	Hagiu Violeta Alina	Educația prin metoda proiectului - factor strategic al dezvoltării personale	22
14.	Iancu Costinel Valentin	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	23
15.	Iancu Raluca Luciana	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	25
16.	Iancu Liana Irina	Educația prin valori: creativitate și voluntariat	26
17.	Iancu Ștefan Florin	Importanța educației pentru voluntariat în școală	28
18.	Ivan Daniela	Proiectarea unei lecții de geografie utilizând metoda clasa inversată	30
19.	Manafu Oana	Metode interactive în activitatea didactică din grădiniță	31
20.	Marinescu Maria	Metode inovatoare și bune practici în educația timpurie	32
21.	Neciu Ileana	Metodele inovatoare de predare	34

22.	Păduraru Victorița Dorina	Metode inovatoare și bune practici în educația prin valori, creativitate și voluntariat	35
23.	Pal Fogarași Olga	Bariere de comunicare	37
24.	Preda Andreea	Colțul comunității – valori, creativitate și voluntariat	38
25.	Roșu Carmen Diana	Metode inovatoare de lucru cu elevii din ciclul primar. Exemple de bune practici educaționale	39
26.	Rotaru Liliana	Prețuiește apa!	41
27.	Socol Violeta	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	43
28.	Stancu Cristiana Daniela	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	45
29.	Stochiță Ileana Raluca	Dezvoltarea educației prin valori, creativitate și voluntariat în grădiniță	46
30.	Strâmbu Mirela	Educația prin valori, creativitate și voluntariat în contextul contemporan	48
31.	Tănase Ileana	Strategii de succes în modelarea personalității preșcolarului prin valori și acțiune	50
32.	Tunaru Ana-Maria	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	51
33.	Vătui Sanda Claudia	Voluntariatul, punte între educație, valori și comunitate în spiritul Crăciunului	52
34.	Voicu-Popescu Corina	Educația prin valori, creativitate și voluntariat	54
35.	Stoicescu Oana Florentina	Importanța activităților extracurriculare în formarea unei personalități echilibrate și autonome	56
36.	Soare Mihaela Tatiana	Inteligența artificială și redefinirea paradigmelor educaționale	57

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Educația timpurie reprezintă baza dezvoltării copilului și are un rol esențial în formarea personalității acestuia. În primii ani de viață se construiesc fundamentul dezvoltării emoționale, sociale și cognitive, iar copiii încep să descopere și să înțeleagă valorile morale prin experiențe de învățare adaptate vârstei lor. Grădinița devine astfel un mediu important în care copiii sunt sprijiniți să își dezvolte creativitatea, să învețe să relaționeze cu ceilalți și să se implice în activități care îi ajută să înțeleagă importanța comunității.

Formarea valorilor se realizează în mod natural prin activitățile zilnice desfășurate la grupă. Jocul didactic, activitățile integrate sau diferite situații de învățare create de educator îi ajută pe copii să descopere semnificația unor valori precum respectul, empatia, cooperarea sau responsabilitatea. Acestea sunt transmise nu doar prin explicații, ci mai ales prin exemple concrete, povești cu mesaj educativ și prin relațiile care se formează între copii în cadrul grupului. În acest context, educatorul are un rol important, fiind un model de comportament și un ghid care îi ajută pe copii să înțeleagă regulile de conviețuire și relațiile sociale.

Creativitatea ocupă, de asemenea, un loc important în educația preșcolară. Prin activități artistico-plastice, muzicale, dramatizări sau jocuri de rol, copiii își pot exprima ideile, emoțiile și imaginația. Aceste activități îi ajută să își dezvolte gândirea creativă și capacitatea de a găsi soluții originale în diferite situații. De aceea, mediul educațional trebuie să fie unul stimulat, care să le ofere copiilor libertatea de a explora, de a experimenta și de a se exprima în mod liber.

Spiritul de voluntariat poate fi cultivat încă de la vârste mici prin activități simple care încurajează ajutorul reciproc și grija față de cei din jur. Participarea copiilor la activități de grup, în care este nevoie de colaborare și responsabilitate, contribuie la dezvoltarea empatiei și a conștiinței sociale. Astfel, copiii învață că fiecare dintre ei poate avea un rol important în mediul din care face parte.

Un exemplu de activitate care promovează aceste valori este „*Mâini mici pentru fapte mari*”, desfășurată cu copiii din grupa mare. Scopul acestei activități a fost dezvoltarea responsabilității față de mediul înconjurător și încurajarea colaborării între copii. Activitatea a început cu o discuție despre natură și despre modul în care oamenii pot avea grijă de mediul în care trăiesc. Ulterior, copiii au participat la plantarea unor flori în curtea grădiniței și la îngrijirea acestora în zilele următoare.

Copiii au lucrat în echipe, fiecare având un rol în desfășurarea activității. Unii au plantat florile, alții le-au udat, iar alții au realizat etichete decorative pentru ghivece. După această activitate practică, copiii au participat la o activitate artistico-plastică în cadrul căreia au desenat „grădina visurilor lor”.

În acest mod au fost îmbinate educația ecologică, creativitatea și spiritul de cooperare.

Rezultatele activității au fost vizibile în comportamentul copiilor. Aceștia au manifestat interes pentru îngrijirea plantelor și au devenit mai atenți la mediul din jurul lor. În același timp, au înțeles mai bine importanța colaborării și a responsabilității.

În concluzie, educația prin valori, creativitate și voluntariat are un rol important în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Prin activități variate și prin experiențe de învățare autentice, educatorul poate contribui la formarea unor comportamente pozitive și la dezvoltarea unei atitudini responsabile față de ceilalți și față de mediul înconjurător.

Experiențele trăite în grădiniță devin astfel repere importante pentru dezvoltarea personală și socială a copilului.

Prof. educație timpurie: Albu Elena
Școala Gimnazială „Alexandru Colfescu”,
structură Grădinița cu Program Prelungit Nr.7, Alexandria

Bibliografie:

Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom. Oprea, C. (2009);
Strategii didactice interactive. București: Editura Didactică și Pedagogică. Vrăsmaș, E. (2012)
Educația timpurie. București: Editura Didactică și Pedagogică.

EDUCAȚIA CA EXPERIENȚĂ TRANSFORMATOARE: VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT ÎN ȘCOALA CONTEMPORANĂ

Educația contemporană își redefinește misiunea prin integrarea valorilor, stimularea creativității și promovarea voluntariatului ca dimensiuni esențiale ale formării elevilor. Metodele inovatoare de lucru cu elevii și exemple de bune practici educaționale subliniază rolul profesorului ca facilitator al învățării și al dezvoltării personale. Strategii precum învățarea bazată pe proiecte, gamificarea, învățarea colaborativă și implicarea în activități de voluntariat, demonstrează impactul acestora asupra formării competențelor-cheie și a responsabilității sociale.

În contextul schimbărilor accelerate ale societății contemporane, educația este chemată să depășească paradigma tradițională centrată pe acumularea de cunoștințe și să se orienteze spre dezvoltarea holistică a elevului. Conceptul de educație prin valori, creativitate și voluntariat reflectă necesitatea formării unor indivizi autonomi, responsabili și implicați social. În acest sens, școala devine un spațiu al experiențelor autentice de învățare, în care dimensiunea cognitivă se îmbină cu cea afectivă și comportamentală.

Una dintre metodele inovatoare de lucru cu elevii și cea mai relevantă abordare didactică este *învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning)*, care presupune implicarea elevilor în activități complexe, interdisciplinare, orientate spre rezolvarea unor probleme reale. Această metodă dezvoltă gândirea critică, colaborarea și capacitatea de luare a deciziilor, contribuind totodată la interiorizarea valorilor sociale.

Gamificarea reprezintă o altă strategie inovatoare, care utilizează elemente specifice jocului (puncte, niveluri, recompense) pentru a crește motivația și implicarea elevilor. Integrarea aplicațiilor digitale și a platformelor educaționale interactive facilitează un proces de învățare dinamic și adaptat nevoilor individuale.

Învățarea colaborativă, realizată prin activități de grup, dezbateri și studii de caz, stimulează comunicarea eficientă și dezvoltarea competențelor sociale. Elevii devin participanți activi, iar profesorul își asumă rolul de mediator și ghid al procesului educațional.

De asemenea, *metoda design thinking* încurajează rezolvarea creativă a problemelor prin empatie, explorare și prototipare, oferind elevilor oportunitatea de a genera soluții inovatoare în contexte variate.

Voluntariatul, ca instrument educational, reprezintă o componentă esențială a educației moderne, facilitând conexiunea dintre școală și comunitate. Implicarea elevilor în activități de voluntariat contribuie la dezvoltarea empatiei, a spiritului civic și a responsabilității sociale.

Exemple de bune practici includ organizarea de campanii de ecologizare, participarea la activități caritabile, sprijinirea persoanelor vulnerabile sau implicarea în proiecte comunitare.

Programele educaționale de tip „Școala altfel” oferă un cadru adecvat pentru desfășurarea acestor activități, promovând învățarea experiențială, oferind exemple de bune practici educaționale

În practica educațională, integrarea valorilor și a creativității se poate realiza prin activități interdisciplinare. De exemplu, realizarea unui proiect tematic despre protecția mediului poate implica discipline precum științele naturii, geografia și educația civică, culminând cu o acțiune concretă în comunitate.

Un alt exemplu îl constituie utilizarea portofoliului digital, care permite elevilor să-și documenteze progresul, să reflecteze asupra propriilor învățări și să-și exprime creativitatea. De asemenea, organizarea de ateliere artistice, cluburi de dezbateri sau concursuri tematice contribuie la dezvoltarea competențelor transversale.

Educația prin valori, creativitate și voluntariat reprezintă un demers esențial pentru formarea elevilor în acord cu cerințele societății actuale. Metodele inovatoare de predare-învățare și exemplele de bune practici evidențiază faptul că procesul educațional poate deveni relevant, atractiv și eficient. Prin asumarea unui rol activ, elevii își dezvoltă nu doar competențele academice, ci și pe cele sociale și emoționale, devenind cetățeni implicați și responsabili.

**Alexuc Aurelia, profesor pentru învățământul primar
Școala Gimnazială „I. GH. Duca” Țigănești**

Bibliografie

Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Iași: Polirom.

Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Polirom.

Joița, E. (2010). *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*. București: Aramis.

Pânișoară, I. O. (2015). *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom.

RECICLĂM PENTRU UN MEDIU CURAT

La ora actuală, atenția opiniei publice se îndreaptă din ce în ce mai mult spre problemele de mediu deoarece omul modern a realizat că resursele planetei se vor sfârși într-o zi fără o atentă gestionare. Impactul semnificativ al deșeurilor se manifestă sub forma modificărilor de peisaj, poluării aerului prin suspensiile antrenate de vânt, a apelor de suprafață care devin bogate în nitriți, nitrați, substanțe periculoase și a solului care devine infertil și inapt de a susține formele specifice de viață. De aceea, trebuie să acordăm o atenție deosebită resturilor industriale care, în anumite amestecuri pot genera deșeuri inflamabile.

Depozitarea deșeurilor, pe lângă faptul că este un proces tehnologic scump, poluează mediul, iar singura soluție pentru această problemă este colectarea selectivă și reciclarea lor.

Cu toții avem responsabilitatea de a menaja resursele limitate și de a reduce cantitățile de deșeuri deoarece în momentul de față producem mult prea multe resturi.

Sugestii:

Fiecare dintre noi poate micșora cantitatea de gunoi menajer pe care o produce dacă este atent la felul în care își face cumpărăturile. De aceea trebuie să:

- evitați să cumpărați produse care sunt inutil împachetate (oua, fructe și altele asemenea în pungi de nylon);
- evitați să cumpărați produse care au mai multe ambalaje (pasta de dinți în tub și apoi în cutie);
- atunci când este posibil aduceți de acasă ambalaje pentru produse pe care le puteți cumpăra neambalate (smântâna, ouă);
- folosiți pentru cumpărături coșuri sau sacoșe care pot fi folosite de mai multe ori, cum sunt cele din pânză sau rafie;
- cumpărați în cantități mai mari produse cum sunt sucurile, cosmeticele sau altele asemenea ambalate în plastic, astfel veți reduce numărul ambalajelor care oricum ar ajunge la gunoi;
- cumpărați becuri care au un timp de funcționare mai îndelungat (sunt, poate, ceva mai scumpe, dar durează mai mult și consumă mai puțină electricitate);
- utilizați batiste și șervețele de masă confecționate din pânză, care pot fi folosite în mod repetat;
- cumpărați, pe cât posibil, baterii reîncarabile (acumulatori), nu baterii de unică folosință;
- evitați să cumpărați lucruri de care nu aveți absolută nevoie;

Mediul înconjurător are de suferit din cauza diferitelor mărfuri pe care noi le cumpărăm, din cauza efectelor pe care le produc direct sau indirect prin depozitarea lor ulterioară la haldele de deșeuri. De aceea, putem contribui fiecare la protejarea mediului înconjurător și prin felul în care ne facem cumpărăturile.

Așadar, este necesar să:

- alegeți produse care sunt ambalate în materiale biodegradabile, cum este hârtia sau cartonul ;
- când cumpărați produse de cosmetică sau pentru curățenie sub forma de spray-uri, verificați ca acestea să nu conțină substanțe care afectează stratul de ozon din atmosferă, astfel, sunt de evitat cele care conțin substanța însemnată cu CFC;
- alegeți produse confecționate din materiale naturale. Este de preferat un penar din piele unuia din plastic, creioanele colorate - cariocilor, stiloul cu cerneala - pixurilor, încălțăminte din piele sau textile - cele din materiale sintetice.

Dacă știm să folosim eficient tot ce avem în gospodăriile noastre vom putea să facem economii plătind mai puțin la serviciile de salubritate.

Idei pentru re folosirea eficientă a deșeurilor

- Cutiile de plastic, cum sunt cele de la margarină sau brânzeturi, pot fi re folosite pentru mâncarea pe care o luăm la serviciu, pentru păstrarea diverselor alimente în frigider, pentru răsaduri. sau păstrarea cuielor sau a șuruburilor;
- Sticlele din plastic pot fi re folosite pentru păstrarea altor lichide din gospodărie sau se pot tăia și utiliza la protejarea plantelor în timpul iernii;
- Cutiile de conserve pot fi tăiate și re folosite pentru confecționarea unor decorațiuni;
- Lenjeria de pat veche sau alte materiale care nu mai sunt utile pentru scopul inițial, le puteți transforma în cârpe de șters praful;
- Jucăriile, hainele, mobila, mocheta sau covoarele, uneltele, cărțile, vesela, revistele, calculatoarele, încălțăminte și alte lucruri pe care nu le mai folosiți dar sunt într-o stare

suficient de bună, le puteți dona unor instituții cum sunt orfelinatele, școlile, căminele de bătrâni, anticariatele, sălile de așteptare ale cabinetelor medicale sau de cosmetică, organizațiilor neguvernamentale;

- Vopselele, felicitările, cofrajele de ouă, deșeurile reciclabile își pot găsi o bună utilizare în confecționarea decorațiunilor artistice.

Concluzii

Pentru a avea un comportament eco-responsabil trebuie ca la nivel de individ și de grup să ne schimbăm mentalitățile și obiceiurile. Trebuie să fim conștienți că în fiecare zi de muncă sau de vacanță avem ocazia să reducem impactul negativ asupra mediului generat de activitățile noastre.

Adoptând cu toții gesturi simple dar cu impact deosebit asupra mediului, ne manifestăm dragostea față de natură și lăsăm moștenire generațiilor viitoare un mediu înconjurător sănătos.

Prof. Bobocu Mihaela
Palatul Copiilor Municipiul Râmnicu Vâlcea

Bibliografie

Bold O.V., Maracineanu, G.A. "Managementul deșeurilor solide urbane și industriale" Editura MATRIX ROM București, 2003;

Păunescu, I., Atudorei, A. "Gestiunea Deșeurilor urbane" Editura MATRIX ROM București, 2002

Planul de Implementare pentru Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, amendată prin Directiva 2004/12/CE;

ABORDĂRI MODERNE ȘI PRACTICI EFICIENTE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Educația timpurie constituie prima etapă organizată a formării individului, având un rol decisiv în dezvoltarea globală a copilului. În această perioadă, copilul își dezvoltă capacitățile cognitive, limbajul, autonomia și competențele socio-emoționale, într-un ritm accelerat. De aceea, este esențial ca procesul educațional să fie centrat pe copil și să valorifice metode moderne, adaptate particularităților de vârstă.

În practica educațională actuală, accentul se mută de la predarea tradițională la învățarea activă, în care copilul devine participant direct la propria formare. Una dintre cele mai eficiente abordări este învățarea experiențială, care presupune implicarea directă a copilului în activități concrete. De exemplu, în cadrul unei activități despre alimentația sănătoasă, copiii pot pregăti salate de fructe, învățând astfel prin acțiune, nu doar prin explicații teoretice.

O altă direcție inovatoare este utilizarea rutinelor zilnice ca oportunități de învățare. Momente precum întâlnirea de dimineață, servirea mesei sau tranzițiile între activități pot deveni contexte educative valoroase. În cadrul întâlnirii de dimineață, copiii pot discuta despre starea vremii, pot număra participanții sau pot exprima emoții, dezvoltând astfel competențe de comunicare și relaționare.

În ceea ce privește strategiile didactice, se remarcă eficiența învățării integrate, care presupune abordarea conținuturilor într-o manieră interdisciplinară. De exemplu, tema „Primăvara” poate include activități de limbaj (poezii, povestiri), matematică (numărare de

flori), știință (observarea plantelor) și artă (realizarea de colaje). Această abordare oferă copilului o înțelegere unitară și coerentă a realității.

Un loc important în educația timpurie îl ocupă învățarea prin cooperare. Activitățile desfășurate în grupuri mici îi ajută pe copii să învețe să colaboreze, să împartă sarcini și să comunice eficient. De exemplu, realizarea unui poster comun sau construirea unei machete stimulează spiritul de echipă și responsabilitatea individuală în cadrul grupului.

De asemenea, dezvoltarea inteligenței emoționale reprezintă o componentă esențială a bunelor practici. Activitățile care vizează recunoașterea și exprimarea emoțiilor contribuie la formarea unei imagini de sine pozitive și la dezvoltarea empatiei. Jocurile de tip „Cum mă simt astăzi?” sau utilizarea cardurilor cu emoții sunt exemple de metode eficiente în acest sens.

În contextul actual, se acordă o atenție deosebită și educației pentru autonomie. Copiii sunt încurajați să ia decizii, să aleagă activități și să își asume responsabilități adecvate vârstei. De exemplu, alegerea centrului de interes sau implicarea în aranjarea materialelor contribuie la dezvoltarea independenței și a încrederii în sine.

Un alt aspect inovator îl reprezintă învățarea în aer liber (outdoor education). Activitățile desfășurate în natură oferă oportunități autentice de explorare și descoperire. Observarea anotimpurilor, colectarea de materiale naturale sau jocurile de mișcare în aer liber contribuie la dezvoltarea fizică și la formarea unei atitudini responsabile față de mediu.

Nu în ultimul rând, evaluarea formativă reprezintă o practică esențială în educația timpurie. Aceasta nu se concentrează pe rezultate, ci pe progresul copilului. Observarea sistematică, portofoliul copilului și feedback-ul pozitiv sunt instrumente care sprijină dezvoltarea continuă și adaptarea demersului didactic.

Rolul cadrului didactic este acela de facilitator al învățării, de ghid și partener al copilului în procesul de descoperire. Prin utilizarea metodelor moderne și prin adaptarea permanentă la nevoile copiilor, educatoarea creează un mediu sigur, stimulat și incluziv.

În concluzie, educația timpurie modernă presupune o abordare flexibilă, centrată pe copil, în care metodele inovatoare și bunele practici contribuie la dezvoltarea integrală a acestuia. Prin diversificarea strategiilor didactice și prin crearea unor experiențe de învățare relevante, se asigură premisele unei dezvoltări armonioase și ale unui parcurs educațional de succes.

Prof. pentru educație timpurie Burducea Ioana Roxana
Școala Gimnazială „Nicu Constantinescu”
Structură Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1 Buzău

Bibliografie:

1. Ministerul Educației (2019), Curriculum pentru educația timpurie
2. Oprea, C.L. (2009), Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică
3. Voiculescu, E. (2013), Pedagogie preșcolară, Editura Aramis

DEZVOLTAREA HOLISTICĂ A COPILULUI ÎN CREȘĂ: ÎNTRE EXPLORAREA CREATIVĂ ȘI INTERIORIZAREA PRIN VALORI

Educația timpurie reprezintă piatra de temelie a dezvoltării personalității umane. Deși la vârsta antepreșcolară conceptele de valori sau voluntariat pot părea abstracte, ele prind formă prin rutinele zilnice, prin joc și prin interacțiunea caldă cu educatorul. În această etapă, copilul nu învață prin definiții, ci prin imitație și experiență senzorială (Glava, A., Pânișoară, R.O., 2014, p. 45).

La grupa mijlocie a creșei, valorile fundamentale precum bunătatea, respectul și empatia sunt transmise prin atitudinea cadrului didactic. Educarea valorilor la 12-24 luni înseamnă, de fapt, crearea unui mediu sigur în care copilul învață să împartă o jucărie sau să își aștepte rândul. *Educația morală la vârstele timpurii nu se realizează prin discursuri, ci prin trăirea directă a unor situații de viață care implică grijă față de celălalt și respectarea unor limite blânde.* (Stan, C., 2016, p. 88) Practic, micile gesturi de ajutor (strângerea jucăriilor, mângâierea unui coleg care plânge) reprezintă primele semințe ale spiritului civic și ale responsabilității.

Pentru un copil de vârstă antepreșcolară, creativitatea nu înseamnă realizarea unui produs finit estetic, ci procesul de explorare. Utilizarea materialelor neconvenționale (apă, făină, bucăți de material textil, frunze) stimulează curiozitatea naturală.

Creativitatea la această vârstă este strâns legată de dezvoltarea senzorio-motorie. Cadrele didactice trebuie să ofere *un spațiu de manifestare liberă, unde eroarea nu este sancționată, ci transformată în prilej de descoperire.* (Păun, E., 2017, p. 112) Activitățile de pictură cu degetele sau modelajul cu aluat permit copilului să își exprime interioritatea înainte de a stăpâni limbajul articulat.

Deși termenul de voluntariat este unul complex, în contextul educației antepreșcolare, acesta se traduce prin dorința instinctivă a copilului de a fi util. Când un copil de 18 luni ajută un coleg să își găsească pantoful sau ajută educatorul să distribuie șervețelele, el exersează comportamentul prosocial și este esențial ca aceste tendințe să fie încurajate. Conform studiilor, *comportamentul altruist apare precoce în ontogeneză, iar validarea acestuia de către adult consolidează stima de sine a copilului* (Botiș, A., Tarău, A., 2004, p. 32).

Prin metode inovatoare, cum ar fi *Jocul de rol al ajutorului*, transformăm sarcinile administrative în momente de învățare activă. Un educator creativ va ști să transforme masa de prânz într-o lecție de generozitate și ora de desen într-o aventură a descoperirii. *Finalitatea educației timpurii nu este acumularea de informații, ci formarea unui caracter capabil să se adapteze și să contribuie armonios la viața comunității.* (Cucoș, C., 2014, p. 210) Astfel, prin valorizarea fiecărui gest de creativitate și bunătate, punem bazele unei generații care va înțelege, peste ani, adevărata semnificație a voluntariatului și a valorilor umane.

În educația timpurie, creativitatea nu ar trebui limitată la utilizarea convențională a pensulei și a hârtiei, ci extinsă către ceea ce putem numi ingineria curiozității. O practică inovatoare constă în transformarea mediului de învățare într-o instalație efemeră, unde copiii de 12-36 luni interacționează cu materiale neobișnuite, precum gheața colorată, sarea, materiale din natură, alimente sau diverse deșeuri de mari dimensiuni. Această abordare mută accentul de la a desena ceva frumos la explorarea proprietăților fizice ale obiectelor.

Procesul de a vedea cum sarea topește gheața sau cum o cutie imensă devine un spațiu de refugiu stimulează gândirea divergentă și curajul de a experimenta fără frica de eșec, oferind copilului libertatea de a modela realitatea conform propriei viziuni, un fundament esențial pentru inovația viitoare.

Voluntariatul la vârsta antepreșcolară poate fi redefinit ca un exercițiu de micro-cetățenie, în care copilul învață că are puterea de a îmbunătăți spațiul comun prin observație și acțiune. Activități precum *Patrula grijulie*, unde cei mici sunt încurajați să identifice jucării stricate sau obstacole care ar putea deranja colegii, transformă conceptul abstract de ajutor în gesturi concrete de îngrijire.

Această practică elimină pasivitatea și îi oferă copilului un rol activ în comunitate, ceea ce face ca el să nu mai fie doar un beneficiar al serviciilor de îngrijire, ci devine un contributor la bunăstarea grupului. Prin urmare spiritul civic este insuflat nu prin discursuri, ci prin bucuria de a vedea că efortul personal de a muta un obstacol din drum, a ajuta un coleg sau de a duce o hârtie la coșul de gunoi aduce siguranță și confort tuturor.

Pentru a fixa valorile și experiențele creative acumulate pe parcursul zilei, introducerea unor ritualuri bazate pe ancore senzoriale este o strategie pedagogică superioară simplelor rutine de plecare. *Cercul de liniște* funcționează ca un mecanism de reglare neuro-emoțională, oferindu-le copiilor un moment de pauză tactilă în care pot procesa succesul micilor lor acțiuni de voluntariat sau bucuria creației. Această practică transformă recunoștința într-o senzație fizică, ajutând sistemul nervos al copilului să asocieze mediul educațional cu o stare de siguranță și apartenență. Prin aceste mici momente de reflecție senzorială, educația timpurie depășește stadiul de supraveghere, devenind un proces conștient de formare a caracterului prin experiență directă și simțită.

Concluzia la care am ajuns în urma aplicării acestor metode, este că implementarea valorilor, a creativității și a primelor forme de voluntariat la grupa de creșă reprezintă un demers esențial pentru formarea unei personalități echilibrate. Deși la vârsta antepreșcolară aceste concepte nu sunt asimilate teoretic, ele sunt interiorizate prin experiențe senzoriale directe, prin jocul de cooperare și prin modelul oferit de cadrul didactic. Metodele inovatoare prezentate demonstrează că o educație timpurie de calitate depășește sfera simplei îngrijiri, transformând fiecare interacțiune într-o oportunitate de învățare socială și emoțională.

Ceapă Claudia-Mădălina
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 4 - Alexandria

Bibliografie

1. Botiș, A., Tarău, A., *Disciplina pozitivă sau Cum să disciplinezi fără să rănești*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2004
2. Cuceș, C., *Pedagogie*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2014
3. Glava, A., Pânișoară, R.O., Pânișoară, G., *Educația timpurie: Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2014
4. Păun, E., *Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică*, Editura Polirom, Iași, 2017
5. Stan, C., *Teoria educației. Actualitate și perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2016

BENEFICIILE ȘI PROVOCĂRILE IMPLEMENTĂRII PROCESULUI DE MENTORAT

Beneficiile procesului de mentorat sunt multiple, atât din perspectiva mentorului, cât și din perspectiva celui mentorat.

Beneficiile din perspectiva persoanei mentorizate:

- Îmbogățirea cunoașterii teoretice și practice;
- Oportunitatea de a primi consultanță și sprijin specializat;
- Folosirea accesului la oportunități de dezvoltare profesională ;
- Optimizarea adaptării la noul loc de muncă;
- Gestionarea și eliminarea stresului prin apelul la sprijinul unui mentor;
- Adoptarea unei atitudini pozitive în raport cu noul loc de muncă;
- Preluarea unor modele de comportament profesional dezirabil;
- Este provocat să-și asume riscuri, responsabilități, să stabilească obiective și să le realizeze, în acord cu înalte standarde de performanță;
- Dezvoltare personală evidențiată prin: creșterea încrederii în sine, creșterea stimei de sine, reducerea stresului și, creșterea gradului de motivare.

Beneficiile din perspectiva mentorului:

- Satisfacția profesională;
- Recunoaștere profesională, posibilitatea de a-și evidenția profesionalismul;
- Oportunitatea de a-și valorifica abilitățile, capacitățile, competențele, de a transmite studenților, debutanților, propria experiență profesională;
- Posibilitatea de învățare reciprocă, prin dobândirea unor cunoștințe de actualitate de la stagiari;
- Oportunitatea de verificare a propriilor competențe în domeniul predării, leadership-ului și al practicilor de tip reflectiv;
- Oportunități de stimulare a creativității.

Deși are o multitudine de beneficii, trebuie să conștientizăm că mentoratul este un proces dinamic, desfășurat în timp și însoțit de numeroase *dificultăți/capcane*. Printre cele mai recurente dificultăți în relația mentorului cu o persoană mentorată caracterizată prin diferențe de gen/culturale se numără greutatea celei din urmă în a-și articula interesele, scopurile și speranțele care, de multe ori, sunt grevate de presiunea de a se conforma așteptărilor celorlalți sau cu anumite stereotipuri culturale prin care femeile sau alte minorități au fost plasate în roluri de non-lideri, limitându-li-se astfel dezvoltarea. Din acest motiv, mentorul trebuie să mute cu tact atenția de pe focalizarea lipsei de putere sau a oprinării grupurilor în mod tradițional marginalizate pe recunoașterea forței și a rezistenței lor în anumite situații tensionate sau adverse.

Chiar dacă, după cum s-a amintit mai sus, procesul de mentorat este unul cu dublu sens, el rămâne prin natura lui un proces profund asimetric, în care mentorul se află într-o relație de autoritate, care uneori poate deveni chiar una de putere, față de persoana mentorată. Acest caracter al relației de mentorat trebuie, la rândul lui, conștientizat și investigat.

De asemenea, dacă este, în general, știut și acceptat că, în cadrul unui proces de mentorat, persoanele mentorate pot avea un fundal cultural divers și uneori extrem de diferit de al mentorilor, pentru reușita unui proces de mentorat didactic trebuie înțeles că și mentorii pot avea mentalități și abordări diferite. În acest sens, este important de înțeles, mai întâi, cadrul relației de mentorat, care poate fi unul formal (un mentor și persoana pe care o mentorează sunt desemnate să lucreze împreună pentru o perioadă determinată de timp) sau informal (procesul are loc spontan, rezultând progrese imediate). E evident că un mentorat desfășurat în condiții

formale favorizează, pe de o parte, exercitarea unei relații de putere din partea mentorului, dar, pe de altă parte, îi și impune acestuia o serie de constrângeri instituționale.

În concluzie, diferențele culturale și de gen au un rol esențial în procesul de mentorat, atât în ceea ce privește comportamentul mentorului, cât și tipul de comunicare și natura sprijinului oferit de acesta profesorului debutant/stagiarului.

**Chirescu Iolanda-Loredana, profesor învățământ primar,
Școala Gimnazială nr. 1 Mârzănești,
județul Teleorman**

Bibliografie:

1. Lazăr, E., Leahu, G., (2020), „Mentoratul în educație. Context facilitator și modalitate de sprijin pentru cariera didactică”, București, Editura Universitară.
2. Stan, C (2020), „Mentorat și coaching în educație”, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
3. Ezechil, L. (coord.), (2009), Ghidul mentorului, Pitești, Editura Paralela 45.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația contemporană depășește limitele transmiterii de informații și își propune formarea unor personalități echilibrate, capabile să se adapteze schimbărilor societății și să contribuie activ la dezvoltarea comunității. În acest sens, școala are un rol fundamental în cultivarea valorilor morale, în stimularea creativității și în dezvoltarea spiritului de implicare civică prin activități de voluntariat. Aceste dimensiuni ale educației contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor și la formarea unor cetățeni responsabili, empatici și solidari.

Educația prin valori reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale procesului educațional, fiind de asemenea fundamentul formării caracterului elevilor. Valorile precum respect, responsabilitate, toleranță, solidaritate sau cooperare trebuie cultivate încă din primii ani de școală, deoarece ele constituie fundamentul comportamentului social. Profesorul nu este doar un transmițător de cunoștințe, ci și un model pentru elevi, iar modul în care acesta interacționează cu elevii influențează puternic formarea caracterului lor.

O bună practică în educația pentru valori este organizarea de activități interactive care îi determină pe elevi să reflecteze asupra comportamentului lor și asupra relațiilor cu ceilalți. De exemplu, în cadrul orelor de dirigenție sau al activităților extracurriculare, se pot organiza dezbateri, jocuri de rol sau studii de caz. Elevii pot analiza situații concrete din viața de zi cu zi – conflicte între colegi, discriminare, lipsă de respect sau comportamente nepotrivite – și pot propune soluții bazate pe valori morale. Prin astfel de activități, elevii învață să își exprime opiniile, să asculte punctele de vedere ale celorlalți și să dezvolte empatie.

Utilizarea situațiilor reale sau a studiilor de caz este de asemenea o practică importantă pentru a discuta comportamente și decizii morale. Profesorii pot organiza dezbateri pe teme etice sau pot analiza personaje din literatură, punând accent pe alegerile acestora.

De asemenea, climatul clasei joacă un rol important. Un mediu bazat pe respect reciproc și colaborare contribuie la interiorizarea valorilor. Profesorul trebuie să fie un model de comportament, deoarece elevii învață adesea prin imitație.

Creativitatea este o competență esențială în secolul XXI, iar școala trebuie să ofere contexte variate pentru dezvoltarea acesteia. Pentru a stimula creativitatea elevilor se pot organiza ateliere creative și proiecte interdisciplinare. Elevii pot participa la activități de desen, pictură, teatru, scriere creativă sau realizarea unor proiecte practice folosind materiale reciclabile. Astfel de activități le permit să își descopere talentele și să își dezvolte încrederea în sine. Lucrul în echipă în cadrul acestor proiecte contribuie la dezvoltarea spiritului de colaborare și la consolidarea relațiilor dintre elevi.

Pot fi realizate expoziții tematice în școală, în care elevii creează lucrări artistice inspirate de valori precum prietenia, respectul sau solidaritatea. Prin intermediul artei, elevii își pot exprima emoțiile și ideile într-un mod original, iar rezultatele activității pot fi împărtășite întregii comunități școlare.

Un alt aspect important este încurajarea exprimării libere. Profesorii trebuie să creeze un mediu în care elevii să nu se teamă să greșească, deoarece greșeala face parte din procesul de învățare. Feedback-ul constructiv este esențial pentru dezvoltarea încrederii în sine.

Voluntariatul reprezintă, de asemenea, o componentă importantă a educației moderne și un exemplu de bună practică în formarea tinerilor. Multe școli colaborează cu organizații non-guvernamentale sau instituții locale pentru a organiza activități de voluntariat. Printre acestea se numără acțiuni de ecologizare, campanii de colectare de donații pentru persoane aflate în dificultate, vizite la centre pentru persoane vârstnice sau activități de sprijin pentru copii din medii defavorizate. Prin participarea la astfel de proiecte, elevii învață să fie solidari, empatici și responsabili. În același timp, voluntariatul contribuie la dezvoltarea spiritului civic și la formarea unor abilități sociale importante, precum comunicarea, colaborarea și leadershipul.

Activități de voluntariat care pot fi desfășurate cu elevii sunt campanii de colectare de alimente, haine sau jucării pentru persoane defavorizate, activități de ecologizare a mediului sau participarea la proiecte comunitare. Elevii pot fi implicați în toate etapele acestor activități: planificare, promovare, organizare și implementare. În acest fel, ei învață să lucreze în echipă, să își asume responsabilități și să înțeleagă impactul pozitiv al acțiunilor lor asupra comunității.

O altă activitate de voluntariat cu impact educativ poate fi organizarea unei campanii de protejare a mediului. Elevii pot realiza afișe și materiale informative despre importanța reciclării, pot participa la acțiuni de curățenie în parcuri sau în apropierea școlii și pot planta copaci sau flori în spații verzi. Prin aceste activități, elevii devin conștienți de importanța protejării mediului și dezvoltă un comportament responsabil față de natură.

De asemenea, implicarea elevilor în proiecte de voluntariat desfășurate în colaborare cu organizații locale sau cu instituții comunitare reprezintă o bună practică educațională. Vizitele la centre pentru persoane vârstnice, organizarea unor spectacole sau activități recreative pentru copii din centre sociale sau participarea la evenimente caritabile pot avea un impact puternic asupra formării valorilor morale ale elevilor. Astfel de experiențe îi ajută pe elevi să înțeleagă realitățile sociale și să dezvolte empatie și respect față de ceilalți.

Profesorii pot realiza proiecte educaționale care îmbină valorile, creativitatea și voluntariatul. În cadrul acestor proiecte, elevii pot lucra în echipe pentru a identifica o problemă din comunitate și pentru a propune soluții creative. De exemplu, ei pot organiza o campanie de sensibilizare privind importanța respectului și a toleranței în școală, realizând postere, prezentări multimedia sau scurte scenete tematice.

Astfel de proiecte dezvoltă competențe importante precum comunicarea, colaborarea, gândirea critică și capacitatea de a rezolva probleme. În același timp, ele contribuie la consolidarea relațiilor dintre elevi și la crearea unui climat educațional pozitiv.

Rolul profesorului în implementarea acestor bune practici este esențial. Profesorul trebuie să creeze un mediu educațional deschis, în care elevii să se simtă încurajați să participe

activ și să își exprime ideile. De asemenea, acesta trebuie să fie un model de comportament bazat pe valori și să promoveze respectul, dialogul și cooperarea.

În plus, colaborarea dintre școală, familie și comunitate este foarte importantă pentru succesul acestor inițiative educaționale. Atunci când părinții și membrii comunității se implică în proiectele școlare, elevii percep mai clar legătura dintre educație și viața reală.

În concluzie, educația prin valori, creativitate și voluntariat reprezintă o componentă esențială a formării elevilor. Prin activități interactive, proiecte creative și implicare în comunitate, elevii au ocazia să își dezvolte competențele sociale, să își descopere potențialul și să devină cetățeni responsabili. Implementarea acestor bune practici educaționale contribuie la formarea unei generații capabile să promoveze respectul, solidaritatea și responsabilitatea în societate. Astfel, școala devine nu doar un loc al învățării academice, ci și un spațiu în care se construiesc valori și se formează caractere.

Prof. Crăiță Nicoleta

Prof. metodist Casa Corpului Didactic Teleorman

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Joița, Elena – *Pedagogie și educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003.
3. Ministerul Educației – *Educația pentru valori și cetățenie activă*, documente educaționale.
4. Sava, Sebastian – *Educația nonformală și voluntariatul în formarea tinerilor*, Editura Universitară, București, 2011.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația prin valori, creativitate și voluntariat este o abordare modernă care formează nu doar cunoștințe, ci și caracterul elevilor.

Educația prin valori se bazează pe transmiterea și formarea unor principii esențiale: respect, responsabilitate, empatie, corectitudine, implicare. Ajută elevii să devină persoane echilibrate și integrate în societate. Creativitatea în educație stimulează gândirea liberă și originală și implică activități precum proiecte, artă, jocuri didactice. Voluntariatul dezvoltă solidaritatea și responsabilitatea socială. Îmbinarea valorilor, creativității și voluntariatului contribuie la formarea unor tineri responsabili, implicați și capabili să aducă multiple schimbări în comunitate.

Metodele inovative au rolul de a transforma elevul din spectator pasiv în participant activ astfel încât eficiența și calitatea procesului educațional crește.

Metode precum flipped classroom permit elevilor să studieze materialele video acasă, transformând orele în spații de discuții și aplicații practice, ceea ce sporește autonomia și înțelegerea profundă.

Învățarea bazată pe proiecte (PBL) implică rezolvarea problemelor reale în echipe, dezvoltând gândirea critică, colaborarea și cercetarea. Elevii lucrează pe termen lung

la un proiect concret. De exemplu realizarea unui proiect despre viața și opera lui Mihai Eminescu (afise, recenzii, prezentari). Prin acest proiect se dezvoltă colaborarea, gândirea critică.

O altă metodă folosită este metoda jocului didactic (quiz-uri, concursuri, jocuri de rol). Jocul didactic ajută la învățarea relaxată, creșterea motivației.

În era digitală elevii sunt tot mai atrași de tehnologie. Tot mai des sunt folosite prezentări interactive, platforme educaționale, teste online. Elevii sunt atrași de integrarea resurselor digitale în lecții iar accesul la informație este rapid.

Învățarea colaborativă presupune lucrul în grupuri mici pentru a rezolva sarcinile propuse. Un exemplu ar fi realizarea unei prezentări în echipă. Ca beneficiu ar fi dezvoltarea comunicării și spiritului de echipă.

Bune Practici în Voluntariat

Voluntariatul educă prin acțiuni concrete, împletind teoria cu practica și stimulând responsabilitatea față de comunitate, stima de sine și percepția multiculturală. Elevii implicați în proiecte de voluntariat dezvoltă abilități de planificare, comunicare și muncă în echipă. Un exemplu poate fi activitățile din Saptamana verde precum plantarea de copaci, flori. Beneficiile sunt cultivarea responsabilității civice și empatiei.

Integrarea Valorilor și Creativității

Activități non-formale, cum ar fi crearea spațiilor verzi sau campanii comunitare, promovează creativitatea și responsabilitatea, elevii învățând să lucreze în echipă pe proiecte reale. Simpozioane similare, precum „Impactul voluntariatului în mediul școlar”, încurajează publicarea articolelor cu experiențe internaționale pentru schimb de bune practici. Aceste abordări fac educația captivantă, pregătind elevii pentru viață prin pasiune și dăruire.

Dragan Florența
Școala Gimnazială Lisa

Bibliografie

Cerghit I. – Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică București,
Joița E. -Instruirea constructivă.O , Editura Aramis alternativă metodologică

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT ASUPRA DEZVOLTĂRII ELEVILOR

Educația contemporană depășește limitele transmiterii de cunoștințe teoretice, orientându-se tot mai mult spre formarea unor competențe esențiale pentru viață: gândirea critică, creativitatea, empatia și responsabilitatea socială. În acest context, educația prin valori, creativitate și voluntariat devine un pilon fundamental al dezvoltării armonioase a elevilor, contribuind la formarea unor indivizi activi, implicați și adaptați la cerințele societății moderne.

1. Educația prin valori – fundamentul formării caracterului

Valorile reprezintă reperele morale și sociale care ghidează comportamentul elevilor. Integrarea educației axiologice în procesul didactic contribuie la dezvoltarea unei personalități echilibrate, bazate pe respect, responsabilitate și solidaritate.

Studiile arată că implicarea elevilor în activități care promovează valori precum respectul, responsabilitatea și ajutorul contribuie la dezvoltarea unui comportament civic activ și a unei atitudini pozitive față de comunitate. În același timp, voluntariatul și activitățile

extracurriculare facilitează interiorizarea acestor valori prin experiențe concrete, nu doar prin transmitere teoretică.

2. Creativitatea – motor al învățării inovatoare

Creativitatea este o competență-cheie în educația secolului XXI. Metodele moderne de predare pun accent pe implicarea activă a elevilor, utilizând strategii precum învățarea prin proiecte, gamificarea sau rezolvarea de probleme reale.

O școală inovativă promovează învățarea centrată pe elev și încurajează colaborarea și gândirea originală, folosind metode interactive și instrumente digitale pentru a stimula participarea și co-creația. De exemplu, atelierelor creative, jocurile educaționale și activitățile interdisciplinare contribuie la dezvoltarea imaginației și a capacității de inovare.

Experiențele educaționale bazate pe creativitate cresc motivația elevilor și îi ajută să devină mai implicați în propriul proces de învățare, transformându-i din simpli receptori în creatori de conținut și soluții.

3. Voluntariatul – școală a vieții și a empatiei

Voluntariatul reprezintă una dintre cele mai eficiente forme de educație nonformală, având un impact major asupra dezvoltării personale și sociale a elevilor. Prin implicarea în activități de voluntariat, elevii își dezvoltă abilități sociale, emoționale și cognitive, precum empatia, cooperarea și responsabilitatea.

Mai mult, voluntariatul contribuie la formarea unui set solid de valori și la conștientizarea problemelor comunității, oferindu-le elevilor oportunitatea de a deveni agenți ai schimbării. Activitățile de voluntariat stimulează, de asemenea, creativitatea, deoarece implică găsirea de soluții pentru situații reale și adaptarea la contexte diverse.

Proiectele educaționale care combină voluntariatul cu metode interactive și activități creative generează experiențe de învățare autentice, bazate pe colaborare și implicare activă.

4. Bune practici educaționale inovatoare

Integrarea valorilor, creativității și voluntariatului în educație poate fi realizată printr-o serie de metode inovatoare:

Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning) – elevii lucrează în echipă pentru a rezolva probleme reale din comunitate;

Activități de voluntariat integrate în curriculum – campanii caritabile, acțiuni ecologice, activități intergeneraționale;

Ateliere creative interdisciplinare – îmbinarea artei, tehnologiei și științelor;

Gamificarea și utilizarea tehnologiei – platforme digitale interactive pentru învățare colaborativă;

Educația nonformală și outdoor – activități în afara clasei care stimulează implicarea și experiența directă.

Aceste metode contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie și la crearea unui mediu educațional atractiv și relevant pentru elevi.

5. Impactul asupra dezvoltării elevilor

Educația prin valori, creativitate și voluntariat are efecte multiple asupra dezvoltării elevilor:

- dezvoltarea inteligenței emoționale și a empatiei;

- creșterea încrederii în sine și a autonomiei;

- îmbunătățirea abilităților de comunicare și lucru în echipă;

- formarea spiritului civic și a responsabilității sociale;

- stimularea gândirii critice și creative.

Prin aceste dimensiuni, elevii devin nu doar mai bine pregătiți academic, ci și mai adaptați

la provocările vieții sociale și profesionale.

În concluzie, educația bazată pe valori, creativitate și voluntariat reprezintă o direcție

esențială pentru modernizarea sistemului educațional. Aceasta contribuie la formarea unor

elevi echilibrați, implicați și capabili să răspundă cerințelor unei societăți în continuă schimbare.

Implementarea unor practici educaționale inovatoare, centrate pe elev și pe experiența de învățare, poate transforma școala într-un spațiu al dezvoltării integrale, în care cunoașterea se îmbină armonios cu formarea caracterului și implicarea socială.

Prof. Dragnea Laura Valentina
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Roșiorii de Vede

Bibliografie

1. Simon, M. C., "Voluntariatul în domeniul social", Editura Institutul European, Colecția Academică, Iași, 2017;
2. Grigg R., Lewis H., "Gândirea creativă și critică în școală", Editura Step by Step, București, 2021;
3. <http://federatiavolum.ro>
4. <https://tribunainvatamantului.ro/creativitate-si-colaborare>

ROLUL CREATIVITAȚII ȘI VOLUNTARIATULUI ÎN EDUCAȚIA PRIN VALORI

Educația reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării societății, iar formarea elevilor nu se rezuma doar la transmiterea cunoștințelor, ci și la dezvoltarea unor valori morale și sociale solide. În contextul actual, școala are responsabilitatea de a contribui la formarea unor tineri responsabili, empatici și implicați activ în viața comunității. În acest sens, educația prin valori, creativitate și voluntariat devine un element esențial în procesul instructiv-educativ.

Valorile precum respectul, solidaritatea, responsabilitatea și cooperarea pot fi dezvoltate prin activități didactice care stimulează participarea activă a elevilor. Cadrele didactice au rolul de a crea contexte de învățare în care elevii să poată experimenta aceste valori în mod direct. Activitățile de grup, dezbaterile, proiectele tematice și jocurile de rol sunt metode eficiente prin care elevii pot învăța să comunice, să colaboreze și să respecte opiniile celorlalți.

Creativitatea ocupă un loc important în procesul educațional, deoarece contribuie la dezvoltarea gândirii critice și la stimularea imaginației elevilor. Prin activități creative, cum ar fi atelierile artistice, proiectele interdisciplinare sau realizarea de prezentări și afișe tematice, elevii sunt încurajați să își exprime ideile într-un mod original. Aceste activități contribuie la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea încrederii în propriile capacități.

Un alt aspect important al educației prin valori este implicarea elevilor în activități de voluntariat. Participarea la acțiuni de voluntariat, precum campanii de ecologizare, colectare de donații sau activități de sprijin pentru persoane aflate în dificultate, îi ajută pe elevi să dezvolte empatia și spiritul civic. Astfel de activități îi învață pe elevi să fie responsabili și să înțeleagă importanța implicării în comunitate.

De asemenea, colaborarea dintre școală, familie și comunitate joacă un rol esențial în dezvoltarea valorilor. Atunci când elevii sunt încurajați atât în mediul școlar, cât și în familie, să participe la activități creative și de voluntariat, impactul educațional este mult mai

puternic. Parteneriatele cu organizații locale sau cu alte instituții pot oferi elevilor oportunități variate de implicare și învățare.

În concluzie, educația prin valori, creativitate și voluntariat contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor și la formarea unor cetățeni responsabili și implicați. Prin metode inovatoare și activități practice, cadrele didactice pot crea un mediu educațional stimulat, în care elevii să învețe nu doar cunoștințe teoretice, ci și valori esențiale pentru viață

P.I.P Dumitrașcu Florina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria

Bibliografie:

- Cucuș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
- Jinga, I., Istrate, E. (2008). *Manual de pedagogie*. București: Editura All.
- Joița, E. (2006). *Pedagogia educației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

PROIECTAREA LECȚIEI „ECOSISTEM. BIOTOP. BIOCENOZĂ” UTILIZÂND METODA „CLASA INVERSATĂ (FLIPPED CLASSROOM)”

Disciplina: Biologie

Clasa: a V-a

Durata totală: 50 de minute (Față în față) + 60 de minute (Pregătire/Consolidare Online)

Platforme digitale utilizate: Google Classroom/MS Teams, YouTube, Quizizz/Google Forms/Kahoot, Padlet

Competențe specifice:

- definirea conceptelor de biotop, biocenoză și ecosistem.
- identificarea factorilor abiotici (biotopul) și a factorilor biotici (biocenoză) dintr-un ecosistem dat (de exemplu, o pădure sau o grădină).
- stabilirea unei relații între factorii abiotici (biotop) și cei biotici (biocenoză).
- utilizarea corectă terminologiei specifice (biotop, biocenoză, ecosistem) în comunicarea scrisă.

3. Organizarea lecției

Etapă	Tip activitate	Descriere activitate	Resurse / Platforme	Modalitate de lucru
Pregătire (Pre-activitate)	Online / Asincron	Vizionarea unui videoclip scurt pe YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=zBgCBmqWlZI) despre conceptul de ecosistem și cele două componente principale (biotop și biocenoză), cu notarea termenilor noi. Elevii răspund la un mini-test de înțelegere inițială (3-4 întrebări simple).	YouTube, Google Classroom/MS Teams, Quizizz/Google Forms	Individual (Acasă)

Etapă	Tip activitate	Descriere activitate	Resurse / Platforme	Modalitate de lucru
Activitate în clasă (Aplicare și aprofundare)	Față în față	Verificare rapidă a mini-testului online. Discuție de grup (frontală) despre dificultățile întâmpinate și clarificarea definițiilor. Activitate pe perechi/grupe mici: Analiza unei fișe de lucru (text, imagini, sau material natural - o plantă, o piatră, un desen cu un mediu) pentru a identifica și clasifica elementele de biotop și biocenoză.	Fise tipărite/digitale, Imagini, Material natural/Plante, Tablă/Flipchart	Grup mare + Perechi/Grupuri mici
Activitate creativă (Sinteză și exprimare)	Față în față	Joc didactic: "Construiește-ți ecosistemul". Fiecare grup mic (4 elevi) primește un set de cartonașe cu elemente (exemplu: soare, apă, stejar, urs, sol, râme). Ei trebuie să le clasifice în biotop și biocenoză și să deseneze sau să construiască un colaj simplu al ecosistemului, explicând oral relația dintre componente.	Cartonașe, Markere, Hârtie de desen	Grupuri mici
Consolidare și reflecție	Online / Asincron	Elevii primesc o sarcină de reflecție: să posteze pe o tablă virtuală (Padlet) o propoziție/întrebare despre cel mai interesant lucru învățat despre relația biotop-biocenoză sau o scurtă descriere a biotopului din jurul casei lor. Răspund la un scurt test de evaluare finală.	Padlet, Quizizz/Kahoot	Individual (Acasă)

Profesor: Dumitrescu Steliana
Școala Gimnazială nr. 1 Mârzănești,

STIMULAREA ȘI DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

Educația contemporană urmărește nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și formarea unor competențe sociale și morale care să îi ajute pe elevi să devină cetățeni activi și responsabili. În acest context, educația prin valori, stimularea creativității și implicarea în activități de voluntariat reprezintă direcții esențiale în procesul educativ din ciclul primar.

Primăvara, anotimp al renașterii naturii și al bucuriei, oferă un cadru ideal pentru organizarea unor activități educative interdisciplinare, creează oportunitatea de a dezvolta la elevi dragostea pentru natură, spiritul de colaborare și dorința de a contribui la binele comunității.

Prin activități interactive și creative, elevii pot învăța să observe schimbările din mediul înconjurător, să valorifice frumusețea naturii și să se implice în acțiuni de voluntariat simple, dar semnificative.

Educația prin valori reprezintă fundamentul formării personalității elevilor. În perioada școlii primare, copiii sunt într-o etapă importantă de dezvoltare morală și socială, iar experiențele educaționale au un impact major asupra formării caracterului.

Printre valorile care pot fi cultivate prin activitățile tematice dedicate primăverii se numără:

- respectul față de natură și mediul înconjurător
- responsabilitatea față de comunitate
- solidaritatea și cooperarea
- empatia și dorința de a ajuta
- aprecierea frumuseții și armoniei naturii

Activitățile educative bazate pe aceste valori contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător și la formarea unei conduite responsabile.

Profesorul are rolul de a crea contexte de învățare care să permită elevilor să descopere și să interiorizeze aceste valori prin experiențe practice și activități interactive.

Creativitatea reprezintă capacitatea elevilor de a exprima idei originale, de a găsi soluții noi și de a interpreta realitatea într-un mod personal. În procesul educativ, stimularea creativității contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a imaginației și a încrederii în sine.

Exemple de activități creative:

- realizarea de **colaje, desene și picturi inspirate din natură;**
- confeccionarea de **mărțișoare și decorațiuni din materiale reciclabile;**
- compunerea de **texte scurte sau poezii despre primăvară;**
  - realizarea unui **panou tematic „Primăvara în culori”;**
- dramatizări sau jocuri de rol inspirate din viața plantelor și a animalelor.

Aceste activități contribuie la dezvoltarea imaginației și la exprimarea liberă a gândurilor și sentimentelor.

Voluntariatul reprezintă o formă de implicare activă în viața comunității și contribuie la dezvoltarea responsabilității sociale. Chiar și la vârsta școlii primare, elevii pot participa la activități simple de voluntariat, adaptate nivelului lor de dezvoltare.

Prin participarea la astfel de activități, elevii învață:

- să lucreze în echipă;
- să își asume responsabilități;
- să respecte mediul înconjurător;
- să manifeste empatie față de ceilalți;

Exemple de activități de voluntariat potrivite pentru elevii din învățământul primar :

- plantarea de flori sau arbori în curtea școlii

- îngrijirea spațiilor verzi;
- acțiuni de ecologizare a mediului;
- realizarea unor felicitări de primăvară pentru persoane vârstnice;
- organizarea unei expoziții cu lucrările elevilor;

Prin astfel de activități, copiii descoperă satisfacția de a contribui la binele celor din jur. Pentru a transforma activitățile educative într-o experiență atractivă și eficientă, este importantă utilizarea unor metode didactice moderne, centrate pe elev.

Printre metodele inovatoare care pot fi utilizate în cadrul activității se numără:

1. Învățarea prin proiect

Elevii lucrează în echipe pentru realizarea unui proiect tematic despre primăvară. Această metodă stimulează colaborarea, responsabilitatea și creativitatea.

2. Brainstorming

Metoda brainstorming este utilizată pentru a genera idei despre semnificația primăverii și despre modalități de protejare a naturii.

3. Turul galeriei

Elevii expun lucrările realizate, iar colegii pot analiza și oferi feedback, dezvoltându-și astfel capacitatea de apreciere și reflecție.

4. Învățarea prin joc

Jocurile educative stimulează participarea activă și contribuie la învățarea într-un mod plăcut și motivant.

5. Învățarea colaborativă

Elevii lucrează în grupuri pentru realizarea unor sarcini comune, dezvoltând abilități de comunicare și cooperare.

Exemplu de activitate desfășurată pe parcursul unei zile :

Etapele activității:

1. Moment introductiv

Profesorul inițiază o discuție despre schimbările din natură în anotimpul primăverii. Elevii sunt încurajați să descrie experiențele personale și să observe transformările din mediul înconjurător.

2. Activitate de explorare

Elevii pot realiza o scurtă plimbare în curtea școlii sau în apropierea acesteia pentru a observa plantele, păsările și semnele primăverii.

3. Atelier creativ

Elevii sunt împărțiți în grupuri și realizează lucrări artistice inspirate din natură:

- desene;
- colaje;
- mărțișoare;
- decorațiuni din materiale reciclabile.

4. Activitate de voluntariat

Elevii participă la o acțiune de plantare de flori sau la îngrijirea spațiului verde din curtea școlii.

5. Expoziția „Culorile primăverii”

Lucrările realizate sunt expuse într-un spațiu special amenajat, iar elevii prezintă creațiile lor colegilor și profesorilor.

Integrarea valorilor, creativității și voluntariatului într-o activitate educativă contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor.

Printre rezultatele pozitive observate în urma desfășurării activității se numără:

- creșterea interesului pentru activitățile școlare;
- dezvoltarea spiritului de colaborare;
- consolidarea relațiilor dintre elevi;
- formarea unei atitudini responsabile față de natură;

-dezvoltarea creativității și a exprimării artistice.

Astfel de activități contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv și la implicarea activă a elevilor în procesul de învățare.

Educația prin valori, creativitate și voluntariat reprezintă o direcție importantă în formarea elevilor din ciclul primar. Activitățile tematice dedicate primăverii oferă oportunitatea de a îmbina învățarea teoretică cu experiențele practice și activitățile artistice.

Prin utilizarea metodelor inovatoare și prin promovarea valorilor educaționale, școala poate crea contexte de învățare semnificative, care să sprijine dezvoltarea armonioasă a elevilor și formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Găman Florentina Lucia
Școala Gimnazială Poroschia

Bibliografie

Ioan Cerghit – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.

Constantin Cucos – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.

Ėugen Noveanu – *Didactica modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.

Ministerul Educației – *Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală și pentru învățământul primar*, București.

Ministerul Educației – *Planul-cadru pentru învățământul primar*, București.

UNICEF – *Educația centrată pe elev – ghid pentru cadrele didactice*, materiale educaționale.

Ken Robinson – *Elementul: Cum îți descoperi pasiunea și îți transformi viața*, Editura Publica, București.

Institutul de Științe ale Educației – *Ghiduri metodologice pentru învățământul primar*, București.

EDUCAȚIA PRIN METODA PROIECTULUI – FACTOR STRATEGIC AL DEZVOLTĂRII PERSONALE

Motto: „Eternitatea nu e accesibilă decât prin viețuirea clipei în mod absolut”

(Emil Cioran)

Eficiența internă și externă a sistemului de educație, de la educația timpurie la studiile post-doctorale, de la educația formală la cea non-formală, de la formarea profesională inițială și continuă până la accesul echitabil la învățare, în condiții de calitate constituie obiectivul principal al strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă. Învățarea eficientă rămâne o prioritate pentru sistemul de învățământ românesc, iar formele și metodele de predare vor fi în continuare caracterizate prin diversitatea și flexibilitatea abordărilor pedagogice, și se vor concentra pe formarea deprinderii de a învăța și de acumula cunoștințe utile și a capacității de a aplica aceste deprinderi într-un spectru larg de domenii.

Tânărul de succes al societății secolului XXI trebuie să fie competitiv în ceea ce privește domeniul managementului informațiilor: să găsească, să evalueze, să aplice în mod flexibil înțelegerea conținuturilor învățate și a altora noi în contexte variate, să anticipeze efectele, rezultatele și să dobândească abilități decizionale.

Aici intervine cu succes și educația nonformală care reprezintă ansamblul influențelor educative structurate și organizate într-un cadru instituționalizat dar desfășurate în afara sistemului de învățământ.

Notele caracteristice ale acestei forme de educație sunt legate de caracterul opțional al activităților organizate, participarea elevilor la stabilirea a ceea ce se va învăța și se va întreprinde, rolul discret al dascălului și renunțarea la evaluări clasice.

Caracteristicile metodei proiectelor sunt: elevii se află în centrul procesului de învățare; proiectul are obiective operaționale clare, care sunt în conformitate cu standardele de performanță; proiectele sunt generate de întrebări cheie ale curriculum-ului; implică metode de evaluare multiple și continue; are conexiune cu lumea reală; elevii își demonstrează cunoștințele, competențele prin produsele și performanțele realizate; capacitățile cognitive sunt vizate prin activitățile din cadrul proiectului; strategiile de instruire sunt variate și sprijină diverse stiluri de învățare.

Spre deosebire de alte metode, metoda proiectului presupune anticiparea mentală a unei acțiuni, precum și executarea ei, prin cercetare concretă iar grupul de elevi este plasat în centrul acțiunii, oferindu-i-se posibilitatea să-și afirme independența în gândire și acțiune, dar și să însușească direct tehnicile de cercetare, prin efort, cooperare, autocontrol, conform îndrumării inițiale.

În acest context pot să afirm că numeroși elevi ai liceului nostru sunt implicați în proiecte variate menite să contribuie la dezvoltarea lor personală, la configurarea drumului lor în societate în viitorul apropiat și la depășirea stresului cotidian care ne macină existența, prin mobilizarea în vederea identificării de noi idei și modalități de a le pune în practică.

Prof. dr. Hagiu Violeta Alina
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Roșiorii de Vede

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, București, 2006
2. Neacșu Ioan, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Editura Polirom, București, 2015

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Învățământul primar, incluzând clasa pregătitoare și clasele I–IV, reprezintă etapa fundamentală în formarea personalității elevului, în dezvoltarea competențelor de bază și în conturarea atitudinii față de învățare. În acest context, cadrul didactic are rolul de facilitator al învățării, fiind responsabil de crearea unui mediu educațional atractiv, incluziv și centrat pe elev. Utilizarea metodelor inovatoare devine astfel o necesitate, nu doar o opțiune, pentru a răspunde cerințelor educației moderne.

În clasa pregătitoare, procesul instructiv-educativ este centrat pe joc și pe dezvoltarea socio-emoțională a copilului. Activitățile sunt organizate astfel încât să favorizeze explorarea, interacțiunea și exprimarea liberă. Centrele de interes constituie o practică eficientă, deoarece permit desfășurarea simultană a unor activități variate, adaptate nivelului fiecărui elev. De exemplu, în cadrul unei activități tematice despre „Anotimpuri”, copiii pot desena, construi sau povesti, dezvoltându-și atât creativitatea, cât și capacitatea de comunicare.

În clasa I, elevii trec treptat de la joc la învățarea organizată. Metodele activ-participative, precum jocul didactic, conversația euristică și învățarea prin descoperire, facilitează formarea deprinderilor de citit-scris și calcul matematic. Utilizarea materialelor concrete (jetoane, imagini, cuburi) sprijină înțelegerea noțiunilor abstracte. De exemplu, în predarea numerelor, folosirea obiectelor din mediul apropiat (creioane, bile, jucării) contribuie la consolidarea conceptelor matematice.

În clasele a II-a și a III-a, accentul se pune pe dezvoltarea gândirii logice și a autonomiei în învățare. Elevii sunt încurajați să formuleze ipoteze, să observe, să compare și să tragă concluzii. Metodele interactive, precum „Cubul”, „Explozia stelară” sau „Harta conceptuală”, facilitează organizarea informațiilor și înțelegerea relațiilor dintre concepte. În plus, proiectele tematice, chiar și de mică amploare, contribuie la dezvoltarea responsabilității și a spiritului de echipă.

Clasa a IV-a presupune o etapă de consolidare și aprofundare a cunoștințelor. Elevii sunt capabili să participe la activități complexe, care implică analiză, argumentare și reflecție. Metode precum dezbaterile, studiul de caz sau portofoliul educațional stimulează gândirea critică și autoevaluarea. De exemplu, în cadrul unei lecții de educație civică, elevii pot discuta situații concrete, argumentând diferite puncte de vedere și învățând să respecte opiniile celorlalți.

Învățarea prin cooperare reprezintă o strategie didactică eficientă pe întreg parcursul ciclului primar. Organizarea activităților în perechi sau grupuri mici contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și la implicarea activă a tuturor elevilor. Metode precum „Mozaicul”, „Turul galeriei” sau „Gândeți–Lucrați–Comunicați” favorizează schimbul de idei și învățarea reciprocă.

Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică aduce un plus de atractivitate și eficiență. Platformele educaționale, aplicațiile interactive și resursele multimedia permit adaptarea conținuturilor la nevoile elevilor și oferă posibilitatea unei evaluări dinamice. De exemplu, utilizarea quiz-urilor interactive sau a jocurilor educaționale online transformă evaluarea într-o experiență motivantă și lipsită de stres.

Un alt aspect esențial îl constituie diferențierea și individualizarea învățării. Într-o clasă eterogenă, cadrul didactic trebuie să adapteze strategiile și sarcinile de lucru astfel încât fiecare elev să își atingă potențialul maxim. Activitățile diferențiate, fișele de lucru adaptate și sprijinul individual contribuie la reducerea decalajelor și la creșterea performanțelor școlare.

Evaluarea formativă joacă un rol important în reglarea procesului de învățare. Feedback-ul constructiv, autoevaluarea și evaluarea între colegi contribuie la dezvoltarea responsabilității și a capacității de reflecție. Utilizarea unor metode alternative de evaluare, precum portofoliul sau proiectul, permite evidențierea progresului elevului pe termen lung.

De asemenea, colaborarea cu familia și comunitatea reprezintă un factor important în succesul educațional al elevilor. Implicarea părinților în activități școlare, comunicarea constantă și sprijinul oferit contribuie la crearea unui climat educațional favorabil dezvoltării armonioase a copilului.

În concluzie, utilizarea metodelor inovatoare în clasa pregătitoare și în clasele I–IV contribuie la crearea unui demers didactic modern, centrat pe elev. Îmbinarea jocului cu învățarea, utilizarea tehnologiei, promovarea colaborării și adaptarea strategiilor didactice la nevoile elevilor conduc la formarea unor copii activi, responsabili și motivați pentru învățare. Rolul cadrului didactic este acela de a ghida, de a inspira și de a susține fiecare elev în procesul său de dezvoltare.

Iancu Costinel Valentin
Școala Gimnazială Cervenia

Bibliografie:

1. Cerghit, I. (2006), *Metode de învățământ*, Editura Polirom
2. Oprea, C. L. (2009), *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică
3. Ministerul Educației (2013), *Curriculum pentru învățământul primar*
4. Joița, E. (2010), *Pedagogie și elemente de psihologia educației*, Editura Arves
5. Cucuș, C. (2014), *Pedagogie*, Editura Polirom

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Învățământul preșcolar reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea copilului, având rolul de a forma bazele cognitive, emoționale și sociale necesare integrării ulterioare în societate. În această perioadă, copilul manifestă o curiozitate naturală, o dorință de explorare și o capacitate crescută de învățare prin experiență directă. Din acest motiv, utilizarea metodelor inovatoare devine esențială pentru a transforma procesul educațional într-unul atractiv și eficient.

Un rol central îl ocupă **învățarea prin joc**, considerată metoda fundamentală în educația timpurie. Jocul nu este doar o formă de relaxare, ci și un instrument educațional complex, prin care copilul își dezvoltă gândirea, limbajul și abilitățile sociale. Jocurile de rol, de exemplu, îi ajută pe copii să înțeleagă relațiile sociale și să își exprime emoțiile, în timp ce jocurile didactice contribuie la consolidarea cunoștințelor dobândite.

Învățarea prin proiecte reprezintă o metodă modernă care implică activ copilul în procesul educațional. Aceasta presupune abordarea unor teme de interes într-un mod integrat, interdisciplinar. De exemplu, tema „Mediul înconjurător” poate include activități de observare, discuții, desen, modelaj și jocuri tematice. Copiii sunt încurajați să pună întrebări, să formuleze ipoteze și să găsească soluții, dezvoltându-și astfel gândirea critică.

Învățarea experiențială (learning by doing) este extrem de eficientă la vârsta preșcolară. Copiii învață cel mai bine atunci când sunt implicați direct în activități. Experimentele simple, activitățile de grădinarit sau cele practice contribuie la dezvoltarea spiritului de observație și la înțelegerea relațiilor cauză-efect. Acest tip de învățare favorizează reținerea informațiilor pe termen lung.

O altă metodă inovatoare este **învățarea bazată pe descoperire**, care încurajează copilul să exploreze și să găsească singur răspunsuri. Educatorul creează contexte de învățare și oferă ghidaj, fără a transmite direct informațiile. Astfel, copilul devine activ în procesul de învățare și își dezvoltă autonomia.

Integrarea tehnologiei în educația timpurie reprezintă o tendință actuală. Utilizarea tablelor interactive, a materialelor video sau a aplicațiilor educaționale poate îmbogăți experiența de învățare. Este important ca aceste resurse să fie utilizate echilibrat și adaptate vârstei copiilor, astfel încât să nu înlocuiască activitățile practice și interacțiunea directă.

Învățarea colaborativă contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale. Prin activități în grup, copiii învață să coopereze, să comunice eficient și să respecte regulile. De asemenea, aceștia își dezvoltă capacitatea de a rezolva conflicte și de a lucra în echipă.

În ceea ce privește bunele practici educaționale, organizarea **centrelor de interes** în sala de grupă este o strategie eficientă și frecvent utilizată. Aceste centre oferă oportunități variate de învățare și permit diferențierea activităților în funcție de nivelul și interesele copiilor. Alegerea liberă a activităților contribuie la dezvoltarea independenței și a responsabilității.

Utilizarea **poveștilor terapeutice** reprezintă o metodă eficientă de dezvoltare emoțională. Prin intermediul personajelor și al situațiilor prezentate, copiii învață să recunoască și să gestioneze emoțiile, să își dezvolte empatia și să găsească soluții la problemele cu care se confruntă.

Învățarea în aer liber este o practică modernă care oferă numeroase beneficii. Activitățile desfășurate în natură contribuie la dezvoltarea fizică, cognitivă și emoțională a copiilor. Observarea plantelor, a animalelor sau a fenomenelor naturale stimulează curiozitatea și dorința de explorare.

O altă bună practică este utilizarea **evaluării formative**, care se realizează continuu și are rolul de a sprijini progresul copilului. Feedback-ul oferit este constructiv și adaptat nivelului de dezvoltare al fiecărui copil.

Implicarea părinților în activitățile educaționale este esențială pentru succesul procesului instructiv-educativ. Colaborarea dintre educatori și familie contribuie la crearea unui mediu stabil și coerent pentru dezvoltarea copilului. Activitățile comune, precum atelierile sau proiectele tematice, întăresc această relație.

Metodele alternative, precum **Montessori, Reggio Emilia sau Step by Step**, pun accent pe copil ca individ unic, pe libertatea de alegere și pe învățarea prin experiență. Aceste abordări promovează autonomia, responsabilitatea și creativitatea.

În concluzie, metodele inovatoare de lucru în învățământul preșcolar contribuie semnificativ la dezvoltarea armonioasă a copilului. Diversificarea strategiilor didactice și adaptarea acestora la particularitățile de vârstă reprezintă condiții esențiale pentru un act educațional de calitate. Educatorul trebuie să fie un ghid, un facilitator și un model, capabil să creeze un mediu educațional stimulat și incluziv.

Iancu Raluca Luciana
Grădinița cu P.N. Cervenia

Bibliografie

- Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Editura Polirom.
- Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom.
- Oprea, C.L. (2009). *Strategii didactice interactive*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Montessori, M. (2011). *Descoperirea copilului*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*.
- Rădulescu, M. (2017). *Didactica învățământului preșcolar*. Editura Aramis.

EDUCAȚIA PRIN VALORI: CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării societății, având un rol esențial în formarea personalității umane. În contextul actual, marcat de schimbări rapide și provocări diverse, educația nu se mai limitează doar la transmiterea de cunoștințe, ci urmărește formarea unor competențe și valori care să permită individului să se adapteze și să contribuie activ la comunitate.

Valorile educaționale reprezintă repere fundamentale în orientarea comportamentului uman. În acest sens, creativitatea și voluntariatul devin instrumente esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copilului, contribuind la formarea unei personalități autonome, responsabile și implicate social.

Lucrarea de față își propune să evidențieze importanța educației prin valori, punând accent pe rolul creativității și al voluntariatului în formarea copiilor încă de la vârste fragede.

Educația prin valori – repere teoretice

Educația prin valori presupune un proces complex de formare și interiorizare a unor principii morale și sociale. Acestea includ respectul față de sine și față de ceilalți, responsabilitatea, empatia, solidaritatea și spiritul civic.

În mediul educațional, valorile nu sunt doar transmise, ci sunt trăite și experimentate. Copiii învață prin imitație și prin participare directă la activități semnificative. De aceea, cadrul didactic are responsabilitatea de a crea contexte educaționale în care valorile să fie puse în practică.

Educația timpurie joacă un rol esențial în acest proces, deoarece în această etapă se formează bazele personalității și ale comportamentului social.

Creativitatea ca valoare educațională

Creativitatea reprezintă capacitatea individului de a produce idei originale și de a găsi soluții inovatoare. În context educațional, aceasta contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a imaginației și a flexibilității cognitive.

Activitățile creative desfășurate în grădiniță și școală includ desenul, pictura, modelajul, dramatizarea și jocurile de rol. Acestea permit copilului să se exprime liber și să își dezvolte încrederea în sine.

Un mediu educațional care stimulează creativitatea este unul deschis, în care greșeala este privită ca oportunitate de învățare. Încurajarea inițiativei și valorizarea ideilor originale contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare.

Voluntariatul – formă de educație prin implicare

Voluntariatul este o activitate desfășurată din proprie inițiativă, în beneficiul comunității. În educație, acesta contribuie la dezvoltarea responsabilității sociale și a empatiei.

Activitățile de voluntariat pot fi adaptate vârstei copiilor și pot include acțiuni precum colectarea de donații, participarea la campanii ecologice sau realizarea de activități pentru persoane defavorizate.

Prin voluntariat, copiii învață să colaboreze, să comunice și să înțeleagă nevoile celor din jur. Aceste experiențe contribuie la formarea unui comportament prosocial și la dezvoltarea stimei de sine.

Integrarea creativității și voluntariatului în educație

Creativitatea și voluntariatul sunt valori complementare care pot fi integrate în activități educaționale complexe. De exemplu, copiii pot realiza obiecte creative în cadrul unor proiecte caritabile sau pot participa la campanii de conștientizare.

Aceste activități stimulează gândirea critică și implicarea activă în comunitate. În același timp, ele contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.

Proiectele educaționale care îmbină aceste două valori sunt eficiente și atractive pentru copii, deoarece oferă contexte reale de învățare.

Rolul cadrului didactic

Cadrul didactic are un rol esențial în promovarea valorilor educaționale. Acesta trebuie să fie un model de comportament și să creeze un climat educațional favorabil dezvoltării copiilor.

Profesorul trebuie să încurajeze participarea activă, să stimuleze creativitatea și să implice copiii în activități de voluntariat. De asemenea, colaborarea cu familia și comunitatea este esențială pentru consolidarea valorilor.

Un profesor implicat și dedicat poate influența pozitiv dezvoltarea personalității copilului și poate contribui la formarea unui viitor adult responsabil.

Concluzii

Educația prin valori reprezintă o direcție esențială în formarea individului. Creativitatea și voluntariatul contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului și la integrarea sa în societate.

Prin promovarea acestor valori, educația devine un proces complex, care depășește transmiterea de cunoștințe și vizează formarea unor competențe de viață.

Astfel, este important ca sistemul educațional să acorde o atenție sporită dezvoltării valorilor, pentru a forma generații capabile să contribuie activ la binele comun.

Prof. educație timpurie: Iancu Liana Irina
Grădinița cu Program Prelungit „Ion Creangă” Alexandria

Bibliografie

1. Cucuș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Joița, Elena – Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova, 2006.
3. Păun, Emil – Școala abordare sociopedagogică, Editura Polirom, Iași, 1999.
4. Ministerul Educației – Curriculum pentru educație timpurie, București, 2019.

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI PENTRU VOLUNTARIAT ÎN ȘCOALĂ

Educația pentru voluntariat în școală reprezintă un element important în formarea elevilor ca membri activi ai societății. Școala nu are doar rolul de a transmite cunoștințe teoretice, ci și de a forma valori, atitudini și comportamente responsabile. În acest context, voluntariatul contribuie la dezvoltarea spiritului civic, a empatiei și a responsabilității sociale. În cadrul disciplinei **educație fizică și sport**, educația pentru voluntariat capătă o dimensiune practică deosebită, deoarece activitățile sportive presupun cooperare, organizare și implicare activă din partea elevilor.

În primul rând, voluntariatul în cadrul educației fizice contribuie la dezvoltarea **spiritului de echipă și a fair-play-ului**. Activitățile sportive implică respectarea regulilor, cooperarea cu ceilalți și acceptarea rezultatelor competiției într-un mod corect. Prin participarea la activități de voluntariat, elevii învață să colaboreze, să își ajute colegii și să își asume responsabilități. De exemplu, elevii pot participa ca voluntari la **organizarea competițiilor sportive școlare**, unde pot avea diferite roluri: pregătirea terenului de joc, distribuirea echipamentelor sportive, ținerea scorului sau asistarea profesorului în coordonarea echipelor. Astfel, elevii devin parte activă în desfășurarea activităților sportive și învață să contribuie la succesul unui eveniment.

Un alt aspect important al voluntariatului în educația fizică este **dezvoltarea abilităților de organizare și leadership**. Elevii care se implică în activități de voluntariat au ocazia să coordoneze anumite activități sau să sprijine colegii mai mici. De exemplu, elevii din clasele mai mari pot organiza activități sportive pentru elevii din ciclul primar, cum ar fi jocuri de mișcare, ștafete sau mini-competiții. Prin astfel de activități, elevii învață să comunice eficient, să își planifice activitățile și să își asume roluri de responsabilitate.

De asemenea, voluntariatul în educația fizică poate contribui la **promovarea unui stil de viață sănătos** în rândul elevilor și al comunității. Activitatea fizică este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și pentru menținerea unei stări bune de sănătate. Prin implicarea în proiecte de voluntariat, elevii pot promova importanța mișcării și a activităților

sportive. De exemplu, pot fi organizate campanii în școală pentru încurajarea practicării sportului sau pentru reducerea timpului petrecut în fața ecranelor. Elevii voluntari pot realiza afișe, prezentări sau activități demonstrative prin care să transmită mesajul unui stil de viață activ.

Un exemplu de bună practică în acest domeniu este **organizarea unei „Zile a sportului” în școală**. În cadrul acestui eveniment, elevii voluntari pot contribui la planificarea și desfășurarea activităților sportive. Ei pot pregăti trasee aplicative, pot organiza competiții de fotbal, baschet sau atletism și pot ajuta la coordonarea participanților. Profesorul de educație fizică are rolul de a ghida elevii și de a asigura desfășurarea corectă a activităților, iar elevii învață prin experiență directă cum se organizează un eveniment sportiv.

Un alt exemplu de bună practică îl reprezintă **participarea elevilor voluntari la activități sportive cu scop caritabil**. De exemplu, se pot organiza crossuri sau competiții sportive în cadrul cărora participanții contribuie cu donații pentru susținerea unei cauze sociale. Elevii pot ajuta la promovarea evenimentului, la înscrierea participanților sau la organizarea traseului de alergare. Astfel de activități dezvoltă nu doar spiritul sportiv, ci și solidaritatea și dorința de a sprijini comunitatea.

Voluntariatul în educația fizică poate include și **activități de sprijin pentru colegii cu nevoi speciale**. Elevii pot participa la organizarea unor jocuri și exerciții adaptate pentru colegii care au dificultăți de participare la activitățile sportive obișnuite. Prin astfel de inițiative, elevii învață să fie mai empatici, mai toleranți și mai deschiși față de diversitate.

În plus, implicarea în activități de voluntariat contribuie la **dezvoltarea personală a elevilor**. Ei își dezvoltă încrederea în sine, capacitatea de a lucra în echipă și abilitățile de comunicare. Experiența acumulată prin voluntariat poate avea un impact pozitiv asupra dezvoltării lor pe termen lung, ajutându-i să devină adulți activi și implicați în societate.

Rolul profesorului de educație fizică este foarte important în promovarea voluntariatului în școală. Profesorul poate crea contexte de învățare în care elevii să fie încurajați să participe la activități de voluntariat și să își asume diferite responsabilități. Prin exemple concrete și prin implicarea directă a elevilor în organizarea activităților sportive, profesorul contribuie la formarea unor atitudini pozitive față de voluntariat.

În concluzie, educația pentru voluntariat în școală, în special în cadrul educației fizice și sportului, are un rol esențial în dezvoltarea elevilor. Prin activități de voluntariat, elevii își dezvoltă spiritul de echipă, responsabilitatea, abilitățile de organizare și dorința de a contribui la binele comunității. Exemplele de bună practică, precum organizarea competițiilor sportive, a zilelor dedicate sportului sau a evenimentelor caritabile, demonstrează că voluntariatul poate deveni o parte importantă a procesului educațional. Astfel, școala contribuie nu doar la dezvoltarea fizică a elevilor, ci și la formarea unor cetățeni activi, solidari și responsabili.

Profesor: Iancu Ștefan Florin
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria

Bibliografie

- ♣ **Bota, A.** (2006). *Teoria educației fizice și sportului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- ♣ **Epuran, M.** (2005). *Metodologia cercetării activităților corporale*. București: Editura FEST.
- ♣ **Legea voluntariatului nr. 78/2014** privind reglementarea activității de voluntariat în România.

PROIECTAREA UNEI LECȚII DE GEOGRAFIE UTILIZÂND METODA CLASA INVERSATĂ

Context didactic

Nivel educațional: Gimnazial

Clasa: a VIII-a

Disciplina: Geografie

Unitatea de învățare: România - spațiul european

Durata: 50 minute (față în față) + 30 minute (online asincron)

Tema lecției

Tema: Relieful României - diversitate și importanță

Activități de învățare

- A1. Identificarea principalelor forme de relief ale României pe o hartă fizică.
- A2. Descrierea modului de dispunere concentrică a reliefului românesc.
- A3. Explicarea relației dintre relief, climă și activitățile economice.
- A4. Utilizarea aplicațiilor și a resurselor digitale pentru explorarea și reprezentarea elementelor geografice.

Model de blended learning ales: Rotația stațiilor

Justificare:

Modelul rotației stațiilor favorizează participarea activă a elevilor și echilibrul între activitățile digitale și cele tradiționale. Este potrivit pentru geografie deoarece permite combinarea analizei hărților, observației directe și utilizării aplicațiilor digitale.

Structura lecției

Etapa 1 – Activitate online (asincronă, înainte de lecție):

- Vizionarea unui videoclip interactiv despre relieful României pe Edpuzzle (clip YouTube cu întrebări integrate).
- Realizarea unui mini-quiz pe Google Forms – 5 întrebări despre tipurile de relief.
- Adăugarea pe Padlet a unei imagini reprezentând o zonă de relief din România, cu o scurtă explicație.

Etapa 2 – Activitate față în față (în clasă, 50 minute):

Organizarea clasei în trei stații de lucru prin rotație (15 minute fiecare) + 5 minute concluzii.

Stația 1 – Harta fizică: elevii marchează principalele forme de relief pe hărți tipărite.

Stația 2 – Explorare digitală: folosirea aplicației Google Earth pentru vizualizarea reliefului.

Stația 3 – Aplicație practică: analiza influenței reliefului asupra activităților economice.

Încheiere: discuție frontală – concluzii privind dispunerea reliefului și importanța sa.

Etapa 3 – Activitate online (după lecție):

Elevii realizează un infografic digital sau o hartă interactivă (Canva / Google My Maps) intitulată „România – o țară cu relief divers”, pe care o postează în Google Classroom.

Evaluare

- Activitatea online pre-lecție: verificarea quizului Edpuzzle și Google Forms – feedback automat.
- Activitatea din clasă: observare directă și fișe de lucru – rubrică de evaluare (corectitudine, colaborare, implicare).
- Activitatea post-lecție: evaluarea produsului digital – criterii: acuratețea informației, aspect vizual, claritatea explicațiilor.

Rezultate așteptate

Elevii vor demonstra că pot:

- Recunoaște și localiza principalele forme de relief ale României.

- Explica modul concentric de dispunere a reliefului.
- Conecta relieful cu activitățile economice și așezările umane.
- Utiliza aplicații digitale pentru reprezentarea spațiului geografic.
- Colabora eficient în activități față în față și online.

Profesor: Ivan Daniela
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

Bibliografie

- Ioan Mărculeț, Marius Lungu, Manualul de geografie, clasa a VIII a, Editura EDP, 2025
- Silviu Neguț, Geografia României. Probleme fundamentale, Editura Meteor Press, 2007

METODE INTERACTIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ DIN GRĂDINIȚĂ

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebirile. La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc.

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea”, am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice, etc.

La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă ”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei, copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute. La comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile

s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am așezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activitățile de povestire, observare, convorbire, etc. În activitatea DLC-convorbire „Totul despre păsări”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbatice.

**Prof. educație timpurie: Manafu Oana
Grădinița cu P.P. nr. 4 Alexandria**

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela ,2002, “Metode interactive de grup-ghid metodic”, Editura Arves;

METODE INOVATOARE ȘI BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, fiind etapa esențială în care se formează deprinderile de bază, atitudinile și valorile care vor influența parcursul ulterior al acestuia. În primii ani de viață, copilul învață prin explorare, interacțiune și experiență directă, iar mediul educațional are un rol determinant în stimularea dezvoltării cognitive, emoționale, sociale și motrice.

În contextul societății contemporane, caracterizată prin dinamism, digitalizare și diversitate culturală, cadrele didactice din educația timpurie sunt chemate să adopte metode inovatoare și să valorifice bunele practici educaționale. Acestea trebuie să răspundă nevoilor individuale ale copiilor, să stimuleze curiozitatea și să promoveze învățarea activă și participativă.

Un pilon central al educației preșcolare îl constituie învățarea prin joc, considerată forma naturală de activitate a copilului. Jocul didactic nu este doar o formă de divertisment, ci un instrument pedagogic valoros prin care copilul își dezvoltă limbajul, gândirea, imaginația și capacitatea de rezolvare a problemelor. Prin jocuri de rol, jocuri de construcție sau jocuri didactice integrate, copiii își asumă responsabilități, își exprimă emoțiile și învață să coopereze. De exemplu, organizarea unui „colț al magazinului” sau a unui „cabinet medical” în sala de grupă oferă oportunități autentice de învățare prin simulare.

O altă metodă inovatoare deosebit de eficientă este învățarea prin proiecte, care promovează implicarea activă a copiilor în procesul de învățare. Această abordare presupune investigarea unor teme de interes pe o perioadă mai lungă de timp, în cadrul unor activități integrate. Copiii formulează întrebări, caută răspunsuri, experimentează și colaborează, dezvoltând competențe esențiale precum gândirea critică, creativitatea și spiritul de echipă. Spre exemplu, într-un proiect cu tema „Apa – sursa vieții”, copiii pot observa stările apei, pot realiza experimente simple, pot crea lucrări artistice și pot discuta despre importanța apei în viața de zi cu zi.

În aceeași direcție, utilizarea metodelor interactive contribuie semnificativ la eficientizarea actului educațional. Metode precum brainstorming-ul, conversația euristică, metoda cubului sau turul galeriei încurajează exprimarea liberă a ideilor și implicarea activă a copiilor. Acestea stimulează dialogul, dezvoltă vocabularul și încrederea în sine, oferind fiecărui copil șansa de a participa și de a fi valorizat. De exemplu, metoda cubului poate fi adaptată nivelului preșcolar prin sarcini simple precum: „descrie”, „compară”, „spune la ce folosește”, facilitând înțelegerea conceptelor într-un mod accesibil și atractiv.

Un aspect esențial al bunelor practici îl reprezintă individualizarea învățării. Fiecare copil este unic, având propriul ritm de dezvoltare, stil de învățare și interese. În acest sens, cadrul didactic trebuie să adapteze conținuturile și strategiile didactice, utilizând fișe diferențiate, activități pe centre de interes și sarcini gradate. Organizarea spațiului educațional pe centre (Bibliotecă, Construcții, Artă, Știință, Joc de rol) permite copiilor să aleagă activitățile preferate, dezvoltând autonomia și responsabilitatea.

De asemenea, educația incluzivă reprezintă o componentă fundamentală a practicilor moderne. Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale sau proveniți din medii diverse presupune utilizarea unor strategii adaptate, colaborarea cu specialiști (logoped, consilier școlar) și implicarea familiei. Crearea unui climat educațional bazat pe acceptare, empatie și respect contribuie la dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și la prevenirea discriminării.

Integrarea tehnologiei digitale în educația timpurie constituie o altă direcție inovatoare. Utilizarea tablelor interactive, a aplicațiilor educaționale sau a resurselor multimedia poate transforma activitățile într-o experiență atractivă și interactivă. Totuși, este esențial ca tehnologia să fie utilizată în mod echilibrat, complementar activităților tradiționale, fără a înlocui jocul direct și interacțiunea umană. De exemplu, vizionarea unui material video despre anotimpuri poate fi urmată de activități practice, precum realizarea unui colaj sau observarea naturii.

Un rol important îl au și parteneriatele educaționale cu familia și comunitatea. Implicarea părinților în activități, organizarea de ateliere comune sau desfășurarea unor proiecte educaționale contribuie la consolidarea relației grădiniță–familie și la crearea unui mediu coerent de dezvoltare pentru copil.

În concluzie, aplicarea metodelor inovatoare și valorificarea bunelor practici în educația timpurie contribuie la crearea unui mediu educațional stimulat, incluziv și adaptat nevoilor actuale. Cadrul didactic are un rol esențial în selectarea și aplicarea strategiilor didactice adecvate, în funcție de particularitățile colectivului de copii, pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă și echilibrată a fiecărui preșcolar. Investiția în educația timpurie este, de fapt, o investiție în viitorul societății.

Prof. pentru educație timpurie Marinescu Maria
Școala Gimnazială „Nicu Constantinescu”
Structură Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1

Buzău

Bibliografie:

4. Ministerul Educației (2019), Curriculum pentru educația timpurie
5. Iucu, R. (2006), Managementul clasei de elevi, Editura Polirom
6. Oprea, C.L. (2009), Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică

METODELE INOVATOARE DE PREDARE

Clasa inversată este o abordare interactivă și hibridă (blended), axată pe învățarea individuală și activă, spre deosebire de învățarea de grup tradițională. Elevii învață conținutul acasă și îl exersează individual în clasă.

Metodele inovatoare de predare nu înseamnă doar aplicarea celei mai moderne tehnologii în clasă sau urmărirea continuă a celor mai noi tendințe educaționale. Toate acestea constau în aplicarea unor strategii de predare noi, mai centrate pe elevi. Aceste metode inovatoare încurajează elevii să participe proactiv și să interacționeze cu colegii lor și cu dumneavoastră – profesorul – pe parcursul orelor. Elevii lucrează mai mult, dar într-un mod care răspunde mai bine nevoilor lor și susține o creștere mai rapidă. Spre deosebire de predarea tradițională, care se concentrează în principal pe câtă informație poate transmite profesorul, metodele inovatoare investighează profund ce anume rețin elevii din conținutul predat.

Blended learning

Blended learning este o metodă care combină instruirea tradițională în clasă cu predarea online de ultimă generație. Oferă flexibilitate dumneavoastră și elevilor în crearea unui mediu de învățare eficient și personalizat.

În lumea tehnologiei, este greu să ignori instrumente precum internetul sau software-ul de e-learning. Lucruri precum convorbirile video între profesori și elevi, LMS urile pentru gestionarea cursurilor, site-urile interactive sau aplicațiile educaționale au devenit extrem de răspândite.

Învățare bazată pe proiecte (Project-based learning – PBL)

Fiecare elev lucrează la un proiect la finalul unității. Învățarea bazată pe proiecte se concentrează pe rezolvarea unor probleme reale pe o perioadă mai lungă și pe găsirea de soluții inovatoare. PBL face orele mai atractive și captivante, în timp ce elevii învață conținut nou și dezvoltă abilități precum cercetarea, munca independentă și colaborativă, gândirea critică. În această metodă de învățare activă, dumneavoastră sunteți ghidul, iar elevii preiau controlul asupra propriei căi de învățare. Acest tip de abordare poate duce la o implicare și o înțelegere mai bune, stimulând creativitatea și învățarea pe tot parcursul vieții.

Flipped Classroom (Clasa inversată)

În metoda „clasei inversate” (flipped classroom, clasa răsturnată, ora inversată etc.), „inversarea” constă în faptul că parcurgerea conținutului nu începe în modul obișnuit, prin explicațiile profesorului, ci prin faptul că elevul primește materialul didactic digital, pregătit de profesor, înainte de oră, iar el îl studiază acasă, se informează despre tema respectivă acasă și se pregătește cu întrebări pentru oră. Lecția devine astfel un mediu de învățare interactiv, unde elevii, sub îndrumarea profesorului, lucrează împreună sau în grupuri, aplică și aprofundează conținutul, ocupându-se de acesta într-un mod creativ.

Clasa inversată este o abordare interactivă și hibridă (blended), axată pe învățarea individuală și activă, spre deosebire de învățarea de grup tradițională. Elevii învață conținutul acasă și îl exersează individual în clasă.

De obicei, conceptele noi sunt prezentate prin videoclipuri înregistrate în prealabil, pe care elevii le vizionează acasă, astfel încât să aibă o bază înainte de a lucra pe aceste teme la școală. În mediul de clasă, planurile de lecție, activitățile și modelele de învățare sunt reorganizate pentru a susține învățarea individuală și de grup. Spre deosebire de modelul tradițional, în care profesorul este principala sursă de informație, metoda inversată promovează învățarea independentă și adaptarea modului în care elevii accesează informația. În clasă, elevii se implică prin activități interactive și captivante, învățând în ritmul lor și în modalitatea lor proprie.

Scopul principal al clasei inversate este de a ajuta elevii să înțeleagă mai bine conceptele și să învețe când și cum să le aplice în viața reală. Conținutul nu este predat doar pentru note și examene, ci pentru înțelegere și performanță.

- Videolecțiile sunt adaptate nivelului și performanțelor elevilor.
- Conținutul este prezentat clar, fără complicații inutile.

O concepție greșită comună este că profesorul este mai puțin prezent în clasa inversată. În realitate, având în vedere că învățarea profundă are loc în clasă, metoda inversată solicită implicarea activă a unui profesor profesionist care monitorizează și oferă feedback în timp real. Indiferent dacă elevii colaborează în grupuri sau individual, profesorul trebuie să fie disponibil pe tot parcursul orei. Evaluați în clasă prin activități precum quiz-uri interactive live pe tema lecției.

Metoda inversată se bazează în mare măsură pe tehnologie și necesită instrumente interactive care fac lecțiile atractive. Pentru realizarea videolecțiilor, publicarea conținutului, urmărirea progresului și analiză, aveți nevoie de un instrument potrivit.

Instrumente recomandate:

- AhaSlides – platformă online de prezentare interactivă, ideală pentru quiz-uri live, sondaje, brainstorming și prezentări captivante. Elevii pot participa de pe telefoanele lor, iar rezultatele sunt afișate în timp real.
- Edpuzzle – platformă pentru crearea și editarea videolecțiilor. Permite personalizarea lecțiilor cu explicații audio/video și oferă statistici despre vizionarea elevilor (câte vizualizări, ce minute urmăresc mai mult etc.).
- Padlet – platformă colaborativă unde elevii pot crea, distribui și discuta conținut.

Profesorul:

– creează un „perete” pentru fiecare lecție sau activitate, permite elevilor să posteze feedback, stimulează colaborarea în înțelegerea diverselor perspective ale temei.

Prof. Neciu Ileana

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” Roșiori de Vede

Bibliografie

1. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day – Bergmann, J., Sams, A., ISTE, Washington.
2. Blended Learning in Action – Tucker, C., Corwin Press.
3. Setting the Standard for Project Based Learning – Larmer, J., Mergendoller, J., Buck Institute for Education.
4. Pedagogie – Cucos, C., Polirom, Iași.

METODE INOVATOARE ȘI BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația actuală presupune o schimbare de paradigmă, în care accentul se mută de la transmiterea de informații la formarea de competențe și valori. În acest context, utilizarea metodelor inovatoare de predare devine esențială pentru implicarea activă a elevilor și pentru dezvoltarea lor armonioasă. Integrarea valorilor, a creativității și a voluntariatului în activitatea didactică contribuie la formarea unor elevi responsabili, empatici și capabili să se adapteze cerințelor societății moderne.

Un exemplu relevant de metodă inovatoare este învățarea bazată pe proiect (Project-Based Learning). Aceasta presupune implicarea elevilor în rezolvarea unor probleme reale, prin activități practice și colaborative. De exemplu, în cadrul proiectului „Școala verde”, elevii au identificat probleme de mediu din comunitate și au propus soluții concrete. Activitățile au inclus realizarea de afișe, campanii de informare și acțiuni de ecologizare. Prin această metodă, elevii au dezvoltat competențe de lucru în echipă, gândire critică și responsabilitate civică.

O altă metodă eficientă este învățarea prin cooperare, care încurajează colaborarea între elevi și responsabilitatea individuală în cadrul grupului. Activitățile de tip „Think-Pair-Share” sau „Mozaicul” au fost utilizate pentru discutarea unor teme legate de valori precum respectul și toleranța. Elevii au lucrat în echipe, au analizat situații concrete și au formulat soluții, dezvoltându-și astfel abilitățile de comunicare și empatie.

Integrarea tehnologiei în procesul educațional reprezintă, de asemenea, o bună practică. Utilizarea platformelor digitale (precum Google Classroom, Padlet sau Kahoot) facilitează învățarea interactivă și crește motivația elevilor. De exemplu, realizarea unui „perete virtual al valorilor” pe Padlet a permis elevilor să posteze exemple de comportamente pozitive, imagini și reflecții personale. Această activitate a stimulat creativitatea și implicarea activă a elevilor.

Jocul de rol este o metodă inovatoare care contribuie la dezvoltarea inteligenței emoționale. În cadrul unor activități tematice, elevii au interpretat diverse situații din viața reală (conflicte, acte de voluntariat, situații de discriminare), analizând consecințele comportamentelor și identificând soluții adecvate. Această metodă îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine perspectivele celorlalți și să dezvolte empatia.

Voluntariatul reprezintă o componentă esențială a educației prin valori. În acest sens, organizarea de activități precum „Săptămâna faptelor bune” a avut un impact semnificativ asupra elevilor. Aceștia au participat la acțiuni caritabile, au colectat donații pentru persoane defavorizate și au realizat mesaje de încurajare pentru comunitate. Astfel de activități contribuie la dezvoltarea spiritului civic și la conștientizarea importanței implicării sociale.

O bună practică educațională o reprezintă și realizarea portofoliului elevului, care include reflecții personale, produse ale activităților și autoevaluări. Acesta permite monitorizarea progresului și încurajează responsabilitatea față de propria învățare.

Un alt aspect important în promovarea educației prin valori îl reprezintă implicarea activă a familiei și a comunității în procesul educațional. Parteneriatul școală–familie–comunitate contribuie semnificativ la consolidarea comportamentelor pozitive și la dezvoltarea unei atitudini responsabile în rândul elevilor. Organizarea de activități comune, precum ateliere tematice, campanii de voluntariat sau întâlniri cu reprezentanți ai comunității (medici, polițiști, voluntari), oferă elevilor modele autentice și contexte reale de învățare. De exemplu, participarea elevilor la acțiuni de sprijin pentru persoane vârstnice sau la proiecte locale de protejare a mediului le dezvoltă simțul responsabilității sociale și al solidarității. În același timp, utilizarea metodelor reflexive, precum jurnalul de învățare sau discuțiile ghidate, îi ajută pe elevi să conștientizeze valorile dobândite și să le integreze în comportamentul lor zilnic. Astfel, educația nu se limitează la spațiul clasei, ci devine un proces continuu, ancorat în realitatea cotidiană, contribuind la formarea unor cetățeni activi și implicați în viața comunității.

În concluzie, utilizarea metodelor inovatoare în educație, alături de promovarea valorilor și implicarea în activități de voluntariat, contribuie la formarea unor elevi activi, creativi și responsabili. Cadrele didactice au un rol esențial în crearea unor contexte de învățare relevante, care să răspundă nevoilor elevilor și să îi pregătească pentru viață.

Păduraru Victorița Dorina
Școala Gimnazială Vede

Bibliografie:

1. Cerghit, I. – Metode de învățământ, Editura Polirom
2. Cucos, C. – Pedagogie, Editura Polirom
3. Joița, E. – Didactica aplicată, Editura Didactică și Pedagogică
4. Pânișoară, I.-O. – Comunicarea eficientă, Editura Polirom

BARIERE DE COMUNICARE

Comunicarea didactică se referă efectiv la procesul de predare-asimilare de cunoștințe, modul prin care are loc vehicularea unor conținuturi determinate, specifice unui act de învățare sistematică, asistată, în cadrul instituționalizat al școlii. Pe când comunicarea educațională este cea care mijlocește realizarea fenomenului educațional în ansamblul său, indiferent de conținuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicați. Comunicarea educațională și cea didactică nu diferă prin caracteristici de comunicarea general-umană, însă oricum este influențată în forme, mijloace și conținut de scopurile specifice acestui domeniu de activitate. Amândouă pot fi considerate „forme specializate ale fenomenului extrem de complex și dinamic” (L. Iacob, 1998) al comunicării umane.

Comunicarea educațională de tip școlar este o relație intersubiectivă, la care interlocutorii participă cu întreaga lor personalitate (experiență anterioară, temperament, mediu de proveniență, grad de cultură, prejudecăți și stereotipii). Partenerii implicați în comunicare didactică au o relație de inegalitate, iar acest fapt poate crea dificultăți în comunicare. Aici este foarte importantă empatia și crearea unei relații de încredere reciprocă.

Barierile care stau în fața comunicării didactice sunt de o mare diversitate și le putem sistematiza în funcție de natura elementului structural astfel:

- ✓ blocaje determinate de caracteristicile persoanei angajate în comunicarea didactică
- ✓ blocaje determinate de relațiile social-valorice existente între participanții la relația de comunicare didactică
- ✓ blocaje determinate de canalul de transmitere
- ✓ blocaje determinate de particularitățile domeniului în carese realizează comunicarea didactică

Dintre acestea voi insista pe cele mai importante bariere în comunicarea didactică din grădiniță. Emoțiile sunt printe cele mai importante bariere care pot duce adesea la îngreunarea sau chiar eșuarea procesului de comunicare. Cauzele apariției emoțiilor la copii sunt teama de a nu greși, neîncrederea în forțele proprii sau chiar o reacție negativă a colegilor. Cadrul didactic are însă la îndemână câteva soluții de îndepărtare a acestor bariere: adresarea unor întrebări mai ușoare sau chiar întrebări ajutătoare, acordarea unui timp mai îndelungat pentru elaborarea răspunsului, gesturile și vorbele de încurajare și lauda oricărei reușite

Critica constituie de asemenea o barieră în comunicare, mai ales atunci când este folosită în mod constant. Este bine să criticăm comportamentul și nu copilul, deoarece aceasta duce la creșterea stării de agitație, scăderea stimei de sine a copilului, stimularea resentimentelor sau chiar blocarea exprimării

Lipsa interesului este una din cele mai importante bariere care poate interveni în comunicare și prejudiciază eficiența acesteia. Ea poate fi determinată de: necunoașterea de către copii a scopului acelei comunicări, lipsa unei motivații clare, mesajul transmis nu corespunde cu interesele copilului și copii nu sunt implicați suficient în procesul comunicării. Modalitățile de depășire a acestei bariere sunt: încurajarea feedback-ului, revenirea cu noi explicații,

folosirea metodelor interactive, utilizarea unor materiale didactice atractive, diversificarea formelor de organizare a grupei(în perechi, în echipe) etc.

Prof. Pal Fogarasi Olga
Palatul Copiilor Tg. Mureș-structura Luduș

COLȚUL COMUNITĂȚII - VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația modernă are ca principal obiectiv formarea integrală a copilului, având rolul să dezvolte moralitatea, creativitatea și implicarea civică sau voluntariatul.

Activitatea practică despre care voi vorbi „Colțul comunității”, este destinată grupei mari de preșcolari și reprezintă un melanj al celor trei dimensiuni, fiind orientată spre colaborare și responsabilitate civică.

Obiectivele acestei activități se bazează pe cei trei piloni ai educației:

- Educația prin valori – dezvoltarea respectului, solidarității și responsabilității;
- Educația prin creativitate – stimularea imaginației, gândirii divergente și a exprimării artistice;
- Educația prin voluntariat – implicarea activă în comunitate și învățarea prin experiență;

Pregătirea activității debutează cu o scurtă discuție despre „Cum putem avea grijă de natura din jurul nostru și să ajutăm comunitatea?” printr-un citat de Durkheim „Educația contribuie la formarea conștiinței colective și la integrarea individului în societate”.

Copiii discută idei pentru amenajarea grădinii comunitare: tipul de plante, culorile florilor, materiale necesare.

Planificarea creativă se bazează pe realizarea de către fiecare copil a unui desen al colțului grupei, dezvoltându-se astfel și gândirea divergentă potrivit lui Guilford „Creativitatea presupune capacitatea de a produce mai multe soluții originale pentru o problemă”, copiii realizează etichete pentru plante, folosind culori și forme variate, stimulându-se astfel imaginația și exprimarea artistică.

În ceea ce privește activitatea de voluntariat, copiii sunt foarte responsabili, învățând valoarea muncii și a contribuției în comunitate. Dewey ne spune că „Învățarea prin experiență transformă copilul din receptor pasiv în participant activ la educație”.

În cadrul acestei activități preșcolarii plantează semințe de diverse tipuri, având grijă constant de acestea, le udă, curăță și îngrijesc.

Momentul de reflecție și discuție al activității se referă la ce valori s-au aplicat, cum s-au simțit ajutând comunitatea, cum și-au folosit creativitatea, împărtășesc ceea ce au învățat, consolidându-și învățarea prin reflecție și dialog, întărirea sentimentului de responsabilitate și empatie.

Psihologul Jean Piaget ne vorbește în cartea sa „*The moral judgment of the child*” despre dezvoltarea morală a copilului trece de la respectarea regulilor impuse la înțelegerea lor ca rezultat al cooperării sociale”.

Este benefic pentru copii să le insuflăm acest tip de educații, deoarece prezintă o multitudine de beneficii, și anume:

- educația prin valori îi învață pe copii ce este corect, cum să fie responsabili, cum să coopereze cu ceilalți;
- educația prin creativitate ne spune că aceasta este abilitatea de a gândi original, de a găsi soluții noi, de a rezolva probleme;

- educația prin voluntariat implică activități care îi ajută pe copii să înțeleagă impactul acțiunilor lor asupra comunității, dezvoltându-se treptat empatia.

Integrarea valorilor, a creativității și voluntariatului în educație este fundamentală pentru dezvoltarea completă a copiilor. Aceștia devin responsabili social, creativi, implicați din punct de vedere civic, lucru util și pentru pregătirea academică în viitor.

Conchidem prin a spune că, educația prin valori, creativitate și voluntariat nu doar dezvoltă cunoștințe, ci și caractere și competențe pentru viață, pregătind copiii să fie cetățeni responsabili, inovatori și empatici.

**Profesor educație timpurie Preda Andreea,
Școala Gimnazială Plosca**

Bibliografie:

Dewey, J., (1916/2000), *Democracy and education*, New York, NY: Macmillan;
Durkheim, É., (1956), *Education and sociology*, Glencoe, IL: Free Press;
Guilford, J. P., (1967), *The nature of human intelligence*, New York, NY: McGraw-Hill;
Piaget, J., (1932/1965), *The moral judgment of the child*, New York, NY: Free Press.

METODE INOVATOARE DE LUCRU CU ELEVII DIN CICLUL PRIMAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI EDUCATIONALE

Educația contemporană se află într-un proces continuu de transformare, determinat de evoluțiile tehnologice, de schimbările sociale și de nevoia de adaptare la cerințele unei societăți bazate pe cunoaștere. În acest context, procesul instructiv-educativ din ciclul primar trebuie să depășească limitele metodelor tradiționale și să integreze strategii didactice inovatoare, centrate pe elev.

Ciclul primar reprezintă o etapă esențială în formarea personalității copilului, în dezvoltarea competențelor de bază și în cultivarea motivației pentru învățare. Astfel, utilizarea unor metode moderne și interactive devine nu doar oportună, ci necesară pentru a stimula interesul elevilor și pentru a le dezvolta gândirea critică, creativitatea și autonomia.

Aplicarea metodelor inovatoare în învățământul primar este justificată de nevoia de adaptare la stilurile variate de învățare ale elevilor. Copiii nu mai răspund eficient doar la metodele clasice, bazate pe transmiterea unilaterală a informației. Ei au nevoie de implicare activă, de experiențe concrete și de contexte care să le permită să descopere și să înțeleagă lumea într-un mod autentic.

Un alt argument important este reprezentat de creșterea motivației pentru învățare. Metodele interactive transformă lecțiile în experiențe atractive, în care elevii devin participanți activi, nu simpli receptori de informații. Prin joc, colaborare și explorare, învățarea devine mai plăcută și mai eficientă.

De asemenea, metodele inovatoare contribuie la dezvoltarea competențelor cheie, precum comunicarea, lucrul în echipă, rezolvarea de probleme și utilizarea tehnologiei. Aceste competențe sunt esențiale pentru integrarea elevilor în societatea modernă și pentru succesul lor pe termen lung.

Metode inovatoare utilizate în ciclul primar:

1. Învățarea prin joc (gamificarea)

Jocul reprezintă o metodă naturală de învățare pentru copii. Integrarea elementelor de joc în activitatea didactică contribuie la creșterea interesului și la consolidarea cunoștințelor.

Exemple de aplicare:

- utilizarea quiz-urilor interactive;
- competiții pe echipe;
- jocuri de rol pentru înțelegerea unor situații.

Această metodă dezvoltă atenția, memoria și spiritul de competiție constructivă.

2. Învățarea prin cooperare

Această metodă presupune organizarea elevilor în grupuri mici, în care aceștia colaborează pentru rezolvarea unor sarcini comune. Fiecare elev are un rol bine definit, contribuind la succesul echipei.

Beneficii:

- dezvoltarea abilităților sociale;
- învățarea responsabilității;
- creșterea încrederii în sine.

3. Metoda proiectului

Învățarea bazată pe proiecte implică realizarea unor activități complexe, pe o perioadă mai lungă de timp, în cadrul cărora elevii investighează o temă și creează un produs final.

Exemple:

- realizarea unui afiș despre anotimpuri;
- crearea unui mini-ghid al localității;
- proiecte interdisciplinare.

Această metodă stimulează creativitatea și gândirea critică.

4. Utilizarea tehnologiei digitale

Tehnologia joacă un rol esențial în modernizarea educației. Platformele educaționale, aplicațiile interactive și resursele multimedia pot transforma lecțiile în experiențe captivante.

Exemple:

- prezentări interactive;
- lecții video;
- aplicații educaționale pentru exersare.

Utilizarea tehnologiei contribuie la dezvoltarea competențelor digitale și la adaptarea elevilor la cerințele actuale.

5. Învățarea prin descoperire

Această metodă presupune implicarea elevilor în explorarea și descoperirea informațiilor, în locul prezentării directe de către profesor.

Exemple:

- experimente simple;
- observarea fenomenelor naturale;
- rezolvarea de situații-problemă.

Elevii devin astfel activi în procesul de învățare și își dezvoltă capacitatea de analiză.

Exemple de bune practici educaționale

Un exemplu de bună practică este organizarea „colțurilor de învățare” în clasă, unde elevii pot desfășura activități diferite (citit, desen, construcții) în funcție de interesele lor. Această abordare personalizează învățarea și încurajează autonomia.

Un alt exemplu este utilizarea jurnalului elevului, în care copiii își notează impresiile despre lecții, dificultățile întâmpinate și progresul realizat. Aceasta contribuie la dezvoltarea reflecției personale.

De asemenea, implicarea părinților în activități educative, cum ar fi ateliere sau proiecte comune, reprezintă o practică eficientă, care consolidează relația școală-familie.

Organizarea lecțiilor în aer liber constituie o altă metodă inovatoare, care oferă elevilor oportunitatea de a învăța într-un mediu diferit și stimulat.

Rolul cadrului didactic

Profesorul are un rol esențial în implementarea metodelor inovatoare. Acesta devine facilitator al învățării, ghid și sprijin pentru elevi. Este important ca cadrul didactic să fie deschis la schimbare, să se perfecționeze continuu și să adapteze metodele în funcție de nevoile elevilor.

Un profesor eficient:

- creează un climat pozitiv în clasă;
- încurajează participarea activă;
- valorifică potențialul fiecărui elev.

**Prof. inv. primar: Roșu Carmen Diana,
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Alexandria**

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Cucuș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
3. Joița, Elena – *Pedagogie și elemente de psihologia educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003.
4. Păun, Emil – *Școala abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999.
5. Ionescu, Miron; Radu, Ioan – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
6. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara – *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
7. Ministerul Educației – *Curriculum pentru învățământul primar*, București, ediții actualizate.
8. UNESCO – *Educația pentru secolul XXI*, rapoarte și ghiduri educaționale.
9. OECD – *Education at a Glance*, rapoarte internaționale privind educația

PREȚUIEȘTE APA!

Mult timp de-a lungul istoriei, oamenii au folosit apa ca pe o oportunitate perfectă pentru a elimina deșeurile și reziduurile. Activitățile umane au deteriorat îngrijorător calitatea apei, fie că a fost vorba de comunul gunoi menajer, comportamentul necivilizat al turiștilor sau reziduuri chimice din procesele industriale. Asumarea responsabilității gesturilor noastre a devenit astfel vitală în contextul acumulării de-a lungul timpului a elementelor nocive în apă și al creșterii populației la nivel global.

Apa menajeră, apa industrială și produsele chimice folosite în industrie și agricultură, defrișările și chiar lipsa de respect față de natură sunt principalele cauze ale poluării apelor. Apa potabilă este o sursă cvasi-epuizabilă și în condițiile poluării excesive capacitatea de regenerare în natură a surselor de apă dulce este mult diminuată. În același timp activitatea umană necontrolată care prejudiciază elemente importante dintr-un areal natural, cum ar fi râurile, au potențialul de a afecta grav echilibrul unor ecosisteme și, pe cale de consecință, de a ne afecta pe noi toți.

Apele curgătoare sunt resurse valoroase pentru noi toți, reprezentând, în primul rând, principala sursă de apă potabilă pentru om. Râurile au un rol important în industria și economia unei țări: sunt esențiale în agricultură și pot fi folosite în producerea de energie electrică fără emisii poluante. De-a lungul timpului, cursurile apelor curgătoare au fost premise decisive pentru construirea orașelor, au fost exploatate în diferite moduri pentru transport și au constituit elemente de importanță strategică în confruntările militare. În același timp, râurile sunt o însemnată sursă de pește și sunt esențiale pentru dezvoltarea florei și a faunei. Și, nu în ultimul

rând, cursurile râurilor sunt destinații turistice și de recreere foarte apreciate. Toate acestea reprezintă câteva argumente solide pentru un comportament responsabil față de râuri.

Râul Olănești străbate municipiul Râmnicu Vâlcea de la vest la est, pe o distanță de 4 km, chiar prin zona centrală. Acesta este traversat în oraș de trei poduri, între care primăria are în proiect amenajarea acestor alei de promenadă, prevăzute cu bănci, iluminat public și spații verzi.

Cursul râului Olănești este deseori afectat de activitatea umană din cauza depozitării ilegale a deșeurilor menajere pe malul râului sau comportamentul necivilizat al oamenilor, toate acestea afectând calitatea apei și imaginea oraului nostru.

Înecat în PET-uri, abuzat de pungile de plastic, împânzit de gunoaie, râul Olănești ca multe râuri din țară parcă apare abandonat. De aceea, elevii de la cerc au curățat zonele murdare de pe albia râului Olănești.

Acțiunile de ecologizare întreprinse cu elevii vizează :

- Formarea conștiinței de mediu ca o componentă a lumii contemporane ;
- Formarea de atitudini pozitive și valori în raport cu mediul dar și -conștientizarea relațiilor de interdependență om-mediul;
- Educarea elevilor în spiritul respectării mediului natural și a echilibrului natural prin activitățile practice de colectare a deșeurilor;
- Formarea deprinderilor de ordine, curățenie în locurile unde își desfășoară activitatea, dovadă de respect pentru generațiile viitoare care vor beneficia la rândul lor de un mediu natural curat;
- Conștientizarea efectelor negative ale acumulării deșeurilor asupra calității mediului cu consecințe asupra calității vieții;
- Implicarea părinților, municipalității și altor organisme locale în procesul educativ prin participarea la desfășurare sau susținerea acestor activități.

Elevii trebuie antrenați permanent în activități practice de protecție a mediului dar și de turism ecologic pentru dezvoltarea gustului pentru frumosul și pitorescul din natură, realizare de expoziții de desene și produse din materiale reciclabile, fotografii, campanii și programe de îngrijire a spațiilor verzi, colecții tematice, panouri ecologice, lucrări de literatură ce modelează omul contemporan și îl sensibilizează față de problemele pe care le creează chiar ei prin lipsa de informație și educație.

Elevii de la Palatul Copiilor din Rm. Vâlcea, au strâns mormanul de gunoaie în saci care ulterior au fost transportați la groapa de gunoi din afara orașului. Considerăm că gestul lor îi poate sensibiliza pe oameni să aibă o atitudine pozitivă față de mediu. În plus, acest demers urmărește să informeze, să educe și să conștientizeze comunitățile locale în legătura cu importanța și beneficiile păstrării curate a râului Olănești. Elevii au strâns în saci gunoaie, haine și încălțăminte uzate, aparatură electro-casnică ruginită, cauciucuri, pet-uri, cutii de conserve goale și resturi menajere.

Educația pentru mediu îi pune pe elevi în contact direct cu natura, prin acțiunile desfășurate, pentru a le dezvolta dragostea față de toate formele de viață și pentru a schimba mentalitatea față de mediu în comunitate. Toate activitățile din comunitate trebuie să țină cont de protecția mediului ca premisă a unei dezvoltări durabile: implicarea familiei și școlii în educație, economisirea energiei și apei, reciclarea deșeurilor, achiziționarea de produse naturale, amenajarea și întreținerea spațiilor verzi.

“Un mediu curat – o viață sănătoasă”, ar trebui să fie o deviză pentru întreaga populație a globului. Este nevoie de mai multă atenție și de mai multă responsabilitate din partea fiecăruia dintre noi pentru a trăi într-un mediu curat, pentru a respira aer curat, pentru a bea apă curată și pentru a putea folosi condițiile de viață pe care ni le oferă natura.

Prof. Rotaru Liliana
Palatul Copiilor Râmnicu Vâlcea

Bibliografie :

- Botnariuc N. - Genofondul si problemele ocrotirii lui, Editura știintifică si enciclopedică, București, 1989
Pârvu c.- Ecologie generala, Editura Tehnica, Bucuresti, Bucuresti 1999
Păunescu, I., Atudorei, A. "Gestiunea deșeurilor urbane" Editura Matrix Rom București, 2002

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului. În perioada preșcolară se formează primele deprinderi sociale, emoționale și cognitive, iar rolul educatorului este esențial în cultivarea valorilor, a creativității și a spiritului de voluntariat. O educație bazată pe valori îi ajută pe preșcolari să înțeleagă importanța respectului, a cooperării, a responsabilității și a empatiei, contribuind la formarea unor viitori cetățeni activi și implicați în comunitate.

Valorile reprezintă repere morale și comportamentale care ghidează acțiunile și atitudinile indivizilor. În grădiniță, acestea sunt transmise prin activități zilnice, prin jocurile de rol, prin povești educative și prin exemplul personal al cadrului didactic. Preșcolarii învață cel mai bine prin exemple concrete și prin interacțiunea cu ceilalți.

De exemplu, prin activități de grup, precum realizarea unui proiect comun sau jocuri cooperative, preșcolarii își dezvoltă spiritul de echipă și respectul reciproc. Povestirile și dramatizările inspirate din literatura pentru copii pot deveni oportunități excelente pentru discutarea valorilor precum prietenia, curaj, sinceritatea sau ajutorul oferit celorlalți.

Creativitatea – motor al învățării

Creativitatea este o componentă esențială a dezvoltării preșcolarilor, deoarece stimulează imaginația, gândirea critică și capacitatea de rezolvare a problemelor. În educația preșcolară, activitățile creative pot include desenul, modelajul, colajul, teatrul de păpuși sau jocurile de construcție.

Metodele inovative de lucru cu preșcolarii pun accent pe învățarea prin descoperire și experiment. De exemplu, metoda proiectelor presupune alegerea unei teme de interes pentru preșcolari și explorarea acesteia prin diverse activități interdisciplinare. Astfel, preșcolarii pot învăța despre natură, animale sau comunitate prin observație, discuții, activități artistice și jocuri tematice.

O altă metodă modernă este utilizarea învățării prin jocuri creative și ateliere tematice. Atelierele de creație, în care preșcolarii realizează diverse obiecte din materiale reciclabile, nu doar că dezvoltă imaginația, dar îi și învață despre responsabilitatea față de mediul înconjurător.

Voluntariatul – primii pași spre implicarea socială

Deși conceptul de voluntariat este asociat adesea cu adolescenții sau adulții, acesta poate fi introdus încă din grădiniță prin activități simple adaptate vârstei preșcolarilor. Astfel, aceștia pot învăța importanța ajutorului oferit celorlalți și a implicării în comunitate.

Activitățile de voluntariat pentru preșcolari pot include strângerea de jucării sau cărți pentru copii aflați în dificultate, plantarea de flori în curtea grădiniței sau realizarea de felicitări pentru persoane vârstnice. Aceste experiențe îi ajută pe copii să dezvolte empatia, generozitatea și spiritul civic.

Exemple de bune practici în educația timpurie

Un exemplu de bună practică este organizarea proiectelor educaționale care implică atât preșcolarii, cât și părinții acestora. De exemplu, proiectele tematice precum „Salvați Planeta Pământ” sau „Prietenia” pot include activități de ecologizare, plantare de copaci sau realizarea unor expoziții de lucrări creative.

De asemenea, parteneriatele între grădinițe și diferite instituții ale comunității (biblioteci, muzee, biserică, poliție) pot contribui la diversificarea experiențelor de învățare. Vizitele educative, atelierelor interactive și întâlnirile cu specialiști din diferite domenii îi ajută pe copii să descopere lumea din jurul lor într-un mod atractiv și educativ.

„Cutia faptelor bune” – dezvoltarea valorilor prin activități zilnice

Un exemplu de bună practică este introducerea în grupă a unei activități numite „Cutia faptelor bune”. Educatoarea pune la dispoziția preșcolarilor o cutie decorată în care sunt adăugate bilețele ori de câte ori un copil realizează un gest frumos: ajută un coleg, împarte/strânge jucăriile, respectă regulile grupei sau ajută un coleg/ colegă.

La finalul săptămânii, educatorul citește câteva dintre bilețele, iar preșcolarii discută despre importanța faptelor bune și despre modul în care acestea contribuie la o atmosferă plăcută în grupă. Această activitate dezvoltă empatia, spiritul de cooperare și responsabilitatea socială, iar copiii sunt încurajați să adopte comportamente pozitive.

„Micii ecologiști” – educație prin voluntariat și activități practice

Un alt exemplu de bună practică este proiectul educațional „Micii ecologiști”, prin care preșcolarii sunt implicați în activități de protejare a mediului. În cadrul acestui proiect, preșcolarii pot participa la activități precum colectarea selectivă a deșeurilor, plantarea de flori sau copaci în curtea grădiniței și realizarea unor obiecte creative din materiale reciclabile.

Activitățile sunt realizate sub formă de joc și colaborare, iar preșcolarii învață prin experiență directă despre importanța protejării naturii. De asemenea, pot fi implicați și părinții, ceea ce consolidează relația dintre familie și grădiniță și creează un model pozitiv de implicare în comunitate.

Aceste exemple de bune practici contribuie la dezvoltarea valorilor morale, a creativității și a spiritului civic încă din perioada preșcolară, oferind copiilor oportunități de învățare prin experiențe reale și activități interactive.

O altă practică eficientă este învățarea prin activități outdoor. Activitățile desfășurate în aer liber, în parc, la pădure sau în curtea grădiniței, stimulează curiozitatea copiilor și îi ajută să exploreze mediul natural.

Educația prin valori, creativitate și voluntariat contribuie semnificativ la formarea unei personalități echilibrate încă din perioada preșcolară. Prin utilizarea metodelor inovative și prin implicarea preșcolarilor în activități practice și experiențe reale, cadrele didactice din educație timpurie pot crea un mediu educațional stimulat, în care fiecare copil să își dezvolte potențialul. Astfel, grădinița devine un spațiu în care învățarea este asociată cu bucuria descoperirii, cooperarea și respectul pentru ceilalți.

Prof. educație timpurie: Socol Violeta
Școala Gimnazială „Alexandru Colfescu”,
structură Grădinița cu Program Prelungit Nr. 7, Alexandria

Bibliografie

1. Oprea, Crenguța Lăcrămioara – *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
2. Vrasmaș, Ecaterina – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2014.
3. Ministerul Educației Naționale – *Curriculum pentru educația timpurie (0–6 ani)*, București, 2019.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți armonioase și durabile. Într-o lume aflată în continuă schimbare, accentul nu mai cade doar pe acumularea de informații, ci pe formarea caracterului, dezvoltarea creativității și implicarea activă în comunitate. Astfel, educația prin valori, creativitate și voluntariat devine esențială pentru formarea unor indivizi responsabili, empatici și adaptați realităților contemporane.

În primul rând, educația prin valori constituie baza dezvoltării morale a individului. Valorile precum respectul, responsabilitatea, onestitatea și solidaritatea sunt esențiale în formarea unei personalități echilibrate. Acestea nu se învață doar teoretic, ci prin exemplu, experiențe și interacțiuni sociale. Familia și școala au un rol major în transmiterea acestor valori, contribuind la dezvoltarea unui comportament etic și a unei atitudini pozitive față de ceilalți.

În al doilea rând, creativitatea joacă un rol crucial în procesul educațional. Ea stimulează gândirea critică, imaginația și capacitatea de a găsi soluții inovatoare la problemele cotidiene. Elevii care sunt încurajați să fie creativi devin mai încrezători în propriile forțe și mai deschiși către explorare și învățare. Activitățile artistice, proiectele interdisciplinare și metodele interactive de predare contribuie semnificativ la dezvoltarea creativității.

De asemenea, voluntariatul reprezintă o componentă esențială a educației moderne. Prin implicarea în activități de voluntariat, tinerii învață să fie empatici, să colaboreze și să contribuie activ la binele comunității. Voluntariatul dezvoltă spiritul civic și responsabilitatea socială, oferind în același timp oportunități de dezvoltare personală și profesională. Participarea la astfel de activități îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine problemele societății și să devină agenți ai schimbării.

Un alt aspect important este integrarea acestor trei dimensiuni – valori, creativitate și voluntariat – într-un sistem educațional coerent. Profesorii pot crea contexte de învățare care să îmbine aceste elemente, oferind elevilor experiențe relevante și autentice. De exemplu, proiectele de grup pot include atât componenta creativă, cât și pe cea socială, implicând elevii în rezolvarea unor probleme reale din comunitate.

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți moderne și echilibrate. În contextul actual, nu mai este suficientă acumularea de cunoștințe teoretice, ci este necesară formarea unor valori solide, dezvoltarea creativității și implicarea activă în comunitate prin voluntariat.

Aceste trei direcții contribuie la formarea unui individ complet, adaptabil și responsabil. Educația trebuie privită ca un proces continuu, care nu se limitează doar la școală, ci se extinde pe tot parcursul vieții.

Educația prin valori.

Educația prin valori are un rol esențial în formarea caracterului. Valorile precum respectul, responsabilitatea, onestitatea și empatia sunt fundamentale în relațiile interumane. Acestea sunt transmise atât în familie, cât și în școală, prin exemple concrete și experiențe de viață. Un elev educat în spiritul valorilor va deveni un adult responsabil, capabil să ia decizii corecte și să contribuie pozitiv la societate.

Rolul creativității în educație

Creativitatea stimulează gândirea critică și capacitatea de rezolvare a problemelor. Elevii

care sunt încurajați să gândească liber devin mai încrezători și mai implicați în procesul de învățare.

Metodele moderne de predare pun accent pe activități interactive, proiecte și lucrul în echipă, toate acestea contribuind la dezvoltarea creativității.

Importanța voluntariatului

Voluntariatul contribuie la dezvoltarea spiritului civic și a empatiei. Prin implicarea în activități comunitare, tinerii învață să ajute, să colaboreze și să înțeleagă nevoile celor din jur.

De asemenea, voluntariatul oferă experiență practică și dezvoltă abilități utile în viața profesională.

Educația nonformală

Educația nonformală completează educația formală prin activități extracurriculare. Participarea la proiecte, workshopuri și tabere educaționale ajută la dezvoltarea abilităților practice și sociale.

Aceasta oferă un cadru flexibil de învățare, centrat pe elev și pe nevoile sale reale.

Impactul asupra dezvoltării personale

Îmbinarea valorilor, creativității și voluntariatului contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale precum comunicarea, lucrul în echipă și adaptabilitatea.

În concluzie, educația prin valori, creativitate și voluntariat reprezintă o abordare modernă și eficientă a procesului educațional. Aceasta contribuie la formarea unor indivizi compleți, capabili să se adapteze schimbărilor și să contribuie pozitiv la dezvoltarea societății. Investiția în acest tip de educație este, de fapt, o investiție în viitorul nostru comun.

Prof. educație timpurie: Stancu Cristiana Daniela
Școala Gimnazială „Al. Colfescu”
structură Grădinița cu P.P Nr.7 , Alexandria

Bibliografie

1. Cucuș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom
2. Joița, Elena – *Educația și dinamica ei*
3. UNESCO – *Educația pentru dezvoltare durabilă*

DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT, ÎN GRĂDINIȚĂ

Educația timpurie reprezintă fundamentul formării personalității umane, influențând decisiv modul în care copilul se raportează la sine, la ceilalți și la lumea din jur. În contextul actual, marcat de schimbări sociale și culturale rapide, devine esențială redefinirea educației în sensul dezvoltării integrale a copilului — nu doar pe plan cognitiv, ci și afectiv, moral și social. Astfel, valoarea, creativitatea și voluntariatul capătă o semnificație centrală în procesul educativ din grădiniță, contribuind la formarea unor copii empatici, cooperanți, autonomi și implicați social.

1. Educația prin valori – temelia formării personalității copilului

Educația prin valori înseamnă cultivarea unor repere morale și comportamentale care să orienteze copilul către bine, adevăr, responsabilitate și respect. Potrivit lui Ioan Cerghit (2002),

educația valorică „nu se reduce la transmiterea unor norme morale, ci urmărește interiorizarea conștiință a unor atitudini și principii de viață”.

În grădiniță, procesul are loc în principal prin:

- ✓ modelul educatoarei, care constituie un reper moral;
- ✓ activități integrative (povestiri, jocuri de rol, activități artistice) în care copiii exersează comportamente valoroase — ajutor reciproc, sinceritate, cooperare;
- ✓ parteneriate educaționale cu familia, care contribuie la coerența formării morale.

Prin îmbinarea dimensiunii cognitive cu cea afectivă, copilul nu doar învață valori, ci și trăiește prin ele în mediul educațional.

2. Creativitatea – motorul dezvoltării personale

Creativitatea reprezintă capacitatea de a genera idei, soluții și expresii originale. În viziunea lui Ovidiu Nicolescu (1998), creativitatea este „un ansamblu complex de procese cognitive și motivaționale ce facilitează adaptarea și inovarea”. În grădiniță, stimularea creativității copiilor se realizează prin:

- ✓ jocul liber și dirijat, ca spațiu de explorare și exprimare personală;
- ✓ activități artistico-plastice și muzicale, unde copilul își dezvoltă imaginația, sensibilitatea și autonomia;
- ✓ proiecte tematice care implică gândirea divergentă și colaborarea;
- ✓ utilizarea metodelor active (învățarea prin descoperire, brainstorming, dramatizări).

Educația creativă îl ajută pe copil să devină un individ curios, deschis la nou, capabil să găsească soluții proprii și să colaboreze eficient. După cum subliniază Cristea (2015), cultivarea creativității constituie „o componentă esențială a personalității active și inovatoare specifică omului contemporan”.

3. Voluntariatul – educarea spiritului civic și social

Deși conceptul de voluntariat pare specific vârștelor adulte, principiile sale pot fi introduse încă din învățământul preșcolar, sub forma unor activități de tip prosocial. Participarea copiilor la acțiuni colective cu scop comunitar (plantări de flori, vizite la centre pentru vârstnici, colecte de jucării, sprijin pentru colegi) contribuie la:

- ✓ dezvoltarea empatiei și a responsabilității sociale;
- ✓ formarea spiritului civic și a conștiinței apartenenței la grup;
- ✓ stimularea colaborării și a respectului reciproc.

După cum afirmă Trifu (2017), voluntariatul în educația timpurie „nu înseamnă doar acțiune, ci trăirea valorii solidarității și formarea unei culturi civice timpurii”. Astfel, voluntariatul devine o metodă de educație prin acțiune morală, completând în mod organic educația valorică și creativă.

4. Interdependența dintre valori, creativitate și voluntariat

Cele trei dimensiuni analizate nu acționează izolat, ci se potențează reciproc. Valoarea orientează acțiunea, creativitatea oferă mijloace și forme de expresie, iar voluntariatul devine terenul aplicării lor.

Într-o grădiniță centrată pe aceste direcții:

- ✓ copilul învață valori prin experiențe reale și colaborative;
- ✓ creează și își exprimă personalitatea prin activități originale;
- ✓ se implică voluntar în proiecte care reflectă spiritul de înțajutorare și cooperare.

Astfel, educația timpurie devine un proces holistic, care formează nu doar competențe cognitive, ci și virtuți sociale și emoționale.

5. Rolul cadrului didactic în promovarea valorilor, creativității și voluntariatului

Educatoarea este mediatorul principal al acestor procese. Ea:

- ✓ creează un climat emoțional pozitiv, bazat pe respect și încredere;
- ✓ încurajează manifestarea liberă și autentică a copilului;
- ✓ coordonează activități care implică participare activă și cooperare;

- ✓ valorifică experiențele personale ale copiilor și promovează diversitatea.

După cum subliniază Ionescu (2003), cadrul didactic devine „promotor al valorilor și arhitect al învățării prin experiență”. Rolul său nu este doar informativ, ci formativ, cu accent pe dezvoltarea integrală a fiecărui copil.

Educația centrată pe valori, creativitate și voluntariat reprezintă o abordare modernă și necesară a învățământului preșcolar. Aceasta transformă grădinița într-un spațiu de formare morală, socială și intelectuală, unde copiii sunt încurajați să gândească, să simtă și să acționeze responsabil.

Promovarea acestor direcții contribuie la formarea unei generații empatică, creative și implicate civic — obiectiv esențial al educației pentru o societate democratică și solidară.

Stochiță Ileana Raluca
Școala Gimnazială Conțești

Bibliografie

- ✓ Cerghit, I. (2002). Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- ✓ Cristea, S. (2015). Dicționar de pedagogie. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- ✓ Ionescu, M. (2003). Formarea competenței pedagogice. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
- ✓ Nicolescu, O. (1998). Creativitatea – suport al inovației. București: Editura Economică.
- ✓ Trifu, A. (2017). Educația pentru cetățenie democratică și voluntariat. Iași: Editura Lumen.
- ✓ Cucuș, C. (2006). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
- ✓ Păun, E. (2011). Educația și cultura organizațională a școlii. Iași: Editura Polirom.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT ÎN CONTEXTUL CONTEMPORAN

Societatea contemporană este caracterizată prin schimbări rapide, dezvoltare tehnologică și o diversitate culturală tot mai mare. În acest context, educația nu mai are doar rolul de a transmite informații, ci și de a forma indivizi capabili să se adapteze, să gândească critic și să contribuie activ la dezvoltarea comunității. Astfel, educația prin valori, creativitate și voluntariat devine un element esențial pentru formarea tinerilor și pentru construirea unei societăți echilibrate și responsabile. Educația reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării unei societăți. Ea nu se limitează doar la transmiterea de informații și cunoștințe academice, ci are rolul de a forma caractere, de a dezvolta gândirea critică și de a cultiva spiritul civic. În contextul societății contemporane, educația prin valori, creativitate și voluntariat devine esențială pentru formarea unor persoane responsabile, implicate și capabile să contribuie pozitiv la comunitatea din care fac parte.

În primul rând, educația prin valori reprezintă fundamentul dezvoltării morale și sociale a individului. Într-o lume în care oamenii se confruntă cu numeroase provocări sociale, economice și culturale, valorile precum respectul, responsabilitatea, toleranța și solidaritatea devin repere importante în comportamentul uman. Școala, alături de familie, are rolul de a

transmite aceste valori și de a crea un mediu în care elevii să învețe să coopereze, să își respecte colegii și să își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni. Prin educația bazată pe valori, tinerii învață să devină cetățeni activi și implicați, care pot lua decizii corecte și pot acționa în mod etic în diferite situații de viață.

Un alt element important al educației în contextul contemporan este dezvoltarea creativității. Lumea modernă pune accent pe inovație, adaptabilitate și capacitatea de a găsi soluții originale la probleme complexe. De aceea, sistemul educațional trebuie să stimuleze gândirea creativă a elevilor prin activități interactive, proiecte, experimente și metode moderne de predare. Creativitatea îi ajută pe elevi să își exprime ideile, să își dezvolte imaginația și să abordeze situațiile din perspective diferite. În plus, aceasta contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de a lua decizii informate.

Voluntariatul reprezintă o altă componentă importantă a educației contemporane. Prin activitățile de voluntariat, tinerii au posibilitatea de a se implica direct în rezolvarea unor probleme sociale și de a contribui la binele comunității. Participarea la acțiuni de voluntariat, precum campanii de ecologizare, activități caritabile sau sprijinirea persoanelor vulnerabile, îi ajută pe elevi să își dezvolte empatia, spiritul de solidaritate și responsabilitatea civică. De asemenea, voluntariatul oferă oportunități de dezvoltare personală, deoarece tinerii învață să lucreze în echipă, să comunice eficient și să își organizeze activitățile.

În contextul actual, educația prin valori, creativitate și voluntariat este strâns legată de nevoile societății moderne. Globalizarea și dezvoltarea tehnologică au schimbat modul în care oamenii comunică și colaborează, iar tinerii trebuie să fie pregătiți pentru aceste transformări. Prin cultivarea valorilor morale, stimularea creativității și implicarea în activități de voluntariat, educația contribuie la formarea unor persoane responsabile, capabile să se adapteze la schimbări și să participe activ la dezvoltarea societății.

De exemplu, un proiect de voluntariat poate implica organizarea unei campanii creative de strângere de fonduri sau realizarea unor activități educative pentru copii. Astfel, elevii își dezvoltă atât competențele sociale, cât și cele creative.

În concluzie, educația în contextul contemporan trebuie să depășească limitele transmiterii simple de informații și să se concentreze pe dezvoltarea integrală a individului. Promovarea valorilor, încurajarea creativității și implicarea în activități de voluntariat reprezintă elemente esențiale pentru formarea tinerilor. Prin integrarea acestor dimensiuni în procesul educațional, școala poate contribui la formarea unor generații capabile să construiască o societate mai responsabilă, mai solidară și mai inovatoare.

**Prof. Strâmbu Mirela - Speranța
Școala Gimnazială nr. 1 Mârzănești**

Bibliografie

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Joița, Elena – *Pedagogie și elemente de psihologie educațională*, Editura Arves, Craiova, 2003.
3. Potolea, Dan; Neacșu, Ioan – *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2008.
4. Legea voluntariatului nr. 78/2014, România.
5. Ministerul Educației – ghiduri și materiale privind educația pentru valori și dezvoltarea personală.

STRATEGII DE SUCCES ÎN MODELAREA PERSONALITĂȚII PREȘCOLARULUI PRIN VALORI ȘI ACȚIUNE

În contextul educațional actual, grădinița nu mai reprezintă doar un spațiu de supraveghere, ci un laborator social și creativ. Educația prin valori, creativitate și voluntariat formează o triadă esențială care vizează dezvoltarea caracterului, a gândirii divergente și a spiritului civic încă din primii ani de viață.

Această abordare răspunde nevoilor societății contemporane, în care creativitatea, valorile și empatia, voluntariatul sunt competențe-cheie pentru succesul personal și social.

Educația pentru valori la preșcolari nu se realizează prin prelegeri moralizatoare, ci prin învățare implicită și modelare. La vârsta preșcolară, valorile (respectul, prietenia, onestitatea, responsabilitatea) sunt interiorizate prin imitare și exercițiu situațional. Copilul nu învață ce este bunătatea dintr-o definiție, ci din modul în care este tratat și din oportunitățile de a o practica.

Metode inovatoare de lucru:

„Scaunul de Rezolvare a Conflictelor” (Abordarea Non-Violentă): În loc de locul de liniștire, se creează un spațiu de mediere. Când doi copii se conflictualizează, ei merg pe „Scaunul Păcii”. Regula este simplă: fiecare are dreptul la 2 minute să-și exprime emoția, în timp ce celălalt ascultă fără a întrerupe. Educatoarea intervine doar ca facilitator, nu ca judecător.

„Personajul de Pluș - Ambasadorul Valorilor”: Un personaj care locuiește în grupă. În fiecare săptămână, acesta observă o valoare specifică (ex: curajul de a spune adevărul). La sfârșitul zilei, personajul le șoptește copiilor faptele bune observate, validând comportamentele pozitive într-o manieră ludică.

Creativitatea la grădiniță este adesea confundată cu talentul la desen. În realitate, ea reprezintă capacitatea de a găsi soluții multiple la o singură problemă. Un copil creativ este un copil care nu se teme de eșec.

Metode Inovatoare de Lucru:

Tehnica „Brainstorming-ului prin Desen” (Metoda Scamper): Pornind de la o formă geometrică simplă, copiii sunt provocați să o transforme în cât mai multe obiecte posibile. Nu există greșit, doar altfel.

Tehnica „Provocării 1001 de Soluții”: Educatoarea prezintă o situație limită (ex: „Personajul a rămas blocat pe o insulă”). Copiii trebuie să găsească utilizări neobișnuite pentru obiecte banale (o eșarfă devine pânză de corabie, un creion devine busolă). Aceasta stimulează gândirea laterală.

Voluntariatul la 3-6 ani înseamnă învățarea serviciului în folosul celuilalt. Este antidotul perfect pentru egocentrismul specific vârstei, dezvoltând altruismul și sentimentul de utilitate socială.

„Patrula Eco-Voluntarilor”: Copiii monitorizează consumul de resurse în grădiniță (sting lumina, verifică robinetele, sortează deșeurile). Ei înțeleg că a fi voluntar înseamnă și a avea grijă de mediul în care trăiești, nu doar de oameni.

Campania „Pachetul cu Suflet”: De Crăciun sau Paște, copiii nu doar aduc haine vechi, ci participă activ la trierea și ambalarea lor, scriind felicitări (prin desene) pentru alți copii mai puțin favorizați. Procesul de pregătire a darului este mai important decât actul donației în sine, deoarece dezvoltă conștiința nevoilor celuilalt.

Voluntariatul pentru mediu. Copiii adoptă un copac din curtea grădiniței sau un colț de parc și se ocupă de curățarea lui săptămânal. Această formă de voluntariat dezvoltă respectul pentru viață și sentimentul de apartenență la comunitate.

Educațoarea modernă nu mai este un transmițător de informații, ci un facilitator. Pentru a preda valori, ea trebuie să fie un model de integritate. Pentru a stimula creativitatea, trebuie să accepte haosul creativ și să renunțe la controlul excesiv. Pentru a cultiva voluntariatul, trebuie să demonstreze ea însăși implicare în comunitate.

Educația prin valori, creativitate și voluntariat în grădiniță produce efecte care depășesc zidurile instituției. Un copil care învață să dăruiască, să gândească critic și să respecte regulile morale va fi un elev motivat și, ulterior, un adult echilibrat.

În concluzie:

Consecvența: Valorile se discută zilnic, nu doar la activitățile de consiliere.

Libertatea: Creativitatea moare acolo unde există un „model de urmat” obligatoriu.

Impactul Real: Voluntariatul trebuie să aibă o finalitate vizibilă pentru copil (să vadă bucuria celui care primește).

Prof.înv.preșcolar.Tănase Ileana
Școala Gimnazială Conțești

Bibliografie :

- ✓ Cucos, C. – Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări, Editura Polirom.
- ✓ Gardner, H. – Inteligențe multiple. Noi orizonturi, Editura Sigma.
- ✓ Robinson, K. – O lume ieșită din minte. Despre educație și creativitate, Editura Publica.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai dezvoltării umane, iar învățământul primar ocupă un loc esențial în formarea personalității copilului. În această etapă se construiesc primele repere morale, se conturează comportamentele sociale și se dezvoltă atitudinile față de sine și față de ceilalți. Din această perspectivă, educația modernă nu trebuie să se limiteze la transmiterea de cunoștințe, ci să promoveze valori autentice, să stimuleze creativitatea și să încurajeze implicarea activă prin voluntariat.

Educația prin valori constituie fundamentul formării caracterului. Valorile precum respectul, responsabilitatea, empatia, corectitudinea și solidaritatea trebuie cultivate încă din primii ani de școală, deoarece acestea vor influența comportamentul viitorului adult. Cadrul didactic joacă un rol decisiv, atât prin activitățile propuse, cât și prin exemplul personal. Așa cum afirma John Dewey, „educația nu este pregătirea pentru viață; educația este viața însăși”, subliniind faptul că elevii învață trăind experiențe autentice, nu doar acumulând informații.

În acest context, metodele interactive, precum jocurile de rol, dezbaterile sau analiza unor situații concrete, contribuie la interiorizarea valorilor. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriilor acțiuni și să înțeleagă consecințele acestora, dezvoltându-și astfel gândirea morală.

Creativitatea reprezintă o altă dimensiune esențială a educației contemporane. Într-o societate aflată în continuă schimbare, capacitatea de a gândi original și de a găsi soluții inovatoare devine tot mai importantă. Albert Einstein sublinia că „imaginația este mai importantă decât cunoașterea”, evidențiind rolul creativității în dezvoltarea intelectuală. În învățământul primar, creativitatea poate fi stimulată prin activități artistice, compuneri libere, proiecte tematice și jocuri didactice, care oferă elevilor libertatea de exprimare.

Voluntariatul, ca formă de educație nonformală, completează procesul instructiv-educativ prin dezvoltarea spiritului civic și a empatiei. Implicarea elevilor în activități precum ecologizarea mediului, campaniile caritabile sau ajutorarea colegilor contribuie la formarea unor comportamente prosociale. Prin astfel de experiențe, copiii învață să fie responsabili și să se implice activ în comunitate.

Utilizarea metodelor inovative în procesul didactic este esențială pentru eficientizarea învățării. Învățarea prin proiecte, predarea reciprocă, storytelling-ul sau abordările de tip STEM/STEAM pun elevul în centrul activității și stimulează participarea activă. Aceste metode contribuie la dezvoltarea competențelor cheie, precum colaborarea, comunicarea și gândirea critică.

Exemplele de bune practici din învățământul primar demonstrează eficiența acestor abordări. Activitățile din cadrul programului „Școala Altfel”, proiectele educaționale tematice sau parteneriatele cu familia și comunitatea creează contexte autentice de învățare și facilitează aplicarea cunoștințelor în viața reală.

În concluzie, educația prin valori, creativitate și voluntariat reprezintă o direcție esențială în învățământul primar. Prin integrarea acestor dimensiuni în procesul educațional, se asigură formarea unor elevi autonomi, responsabili și creativi, capabili să facă față provocărilor societății contemporane.

Prof. înv, primar Tunaru Ana-Maria
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria

Bibliografie

Dewey, J. – *Democrație și educație*, Editura Didactică și Pedagogică

Einstein, A. – *Idei și opinii*, Editura Științifică

Zaharescu, E. – *Educația pentru valori în învățământul primar*

Smeureanu, V. – *Bune practici în învățământul primar*

VOLUNTARIATUL, PUNTE ÎNTRE EDUCAȚIE, VALORI ȘI COMUNITATE ÎN SPIRITUL CRĂCIUNULUI

Voluntariatul reprezintă o dimensiune esențială a educației moderne, contribuind la formarea valorilor morale, la dezvoltarea creativității și la implicarea activă a elevilor în comunitate. Metode inovatoare de lucru cu elevii și exemple de bune practici educaționale, cu accent pe activități specifice perioadei Crăciunului, desfășurate în cadrul programului „Școala altfel” sunt demersuri prin care elevii își dezvoltă competențe sociale, emoționale și civice, devenind cetățeni responsabili și empatici.

Educația contemporană se redefineste prin accentul pus pe formarea caracterului și pe implicarea activă a elevilor în viața comunității. În acest context, voluntariatul devine un instrument educațional valoros, facilitând învățarea prin experiență și cultivarea unor valori fundamentale precum empatia, solidaritatea și responsabilitatea. Perioada sărbătorilor de iarnă oferă un cadru ideal pentru desfășurarea unor activități de voluntariat, în care elevii pot învăța bucuria de a dărui și de a fi parte a unei comunități unite.

Voluntariatul – metodă de formare prin valori contribuie la dezvoltarea dimensiunii morale a elevilor, oferindu-le ocazia de a înțelege realitățile sociale și de a acționa în sprijinul celor aflați în nevoie. Spre deosebire de metodele tradiționale, voluntariatul presupune implicare directă, responsabilitate și reflecție asupra propriei acțiuni.

În acest sens, profesorul devine facilitator al experiențelor de învățare, ghidând elevii în identificarea nevoilor comunității și în realizarea unor acțiuni concrete. Astfel, educația prin voluntariat depășește granițele clasei și devine o experiență autentică de viață.

Perioada Crăciunului este un moment privilegiat pentru desfășurarea activităților de voluntariat, datorită încărcăturii sale simbolice și emoționale.

Pot fi enumerate câteva exemple de activități cu impact educațional:

1. „Cutia cu bucurii”

Elevii pregătesc cutii cu alimente, haine și jucării pentru familii defavorizate. Activitatea dezvoltă empatia și spiritul de solidaritate.

2. Ateliere de creație cu scop caritabil

Realizarea de felicitări, ornamente sau decorațiuni de Crăciun, care sunt ulterior vândute în cadrul unui târg caritabil organizat în școală.

3. „Moș Crăciun vine la toți copiii”

Elevii, coordonați de profesori, organizează vizite la centre de plasament sau la copii din medii vulnerabile, oferind cadouri și momente artistice.

4. Campanii de colinde în comunitate

Grupuri de elevi merg la instituții sau în comunitate pentru a colinda, strângând donații pentru o cauză socială.

5. „Scrisori către Moș Crăciun pentru bunici”

Elevii redactează scrisori și creează felicitări pentru persoane vârstnice singure, pe care le vizitează sau le trimit prin intermediul unor parteneriate locale.

Activitățile de voluntariat contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie: competențe sociale și civice, spirit de inițiativă, creativitate și gândire critică. Elevii învață să lucreze în echipă, să comunice eficient și să-și asume responsabilități.

În același timp, aceste experiențe au un impact emoțional profund, contribuind la formarea unei atitudini pozitive față de semenii și comunitate. Voluntariatul devine astfel un instrument de educație pentru viață.

Voluntariatul, integrat în procesul educațional prin metode inovatoare și activități relevante, reprezintă o cale eficientă de formare a elevilor în spiritul valorilor autentice.

În contextul sărbătorilor de iarnă, aceste activități capătă o semnificație aparte, oferind elevilor oportunitatea de a experimenta bucuria de a dăruia. Astfel, școala devine nu doar un spațiu al cunoașterii, ci și al formării umane și sociale.

Vătui Sanda Claudia,
Școala Gimnazială „Vasile Racottă” Ștorobăneasa

Bibliografie

- ✓ Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Iași: Polirom.
- ✓ Cucuș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Polirom.
- ✓ Joița, E. (2010). Pedagogie și elemente de psihologie școlară. București: Aramis.
- ✓ Pânișoară, I. O. (2015). Comunicarea eficientă. Iași: Polirom.

EDUCAȚIA PRIN VALORI, CREATIVITATE ȘI VOLUNTARIAT

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți sănătoase și echilibrate. În contextul actual, marcat de schimbări rapide și provocări sociale, școala nu mai are doar rolul de a transmite cunoștințe, ci și de a forma caractere. Educația prin valori, creativitate și voluntariat contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor, formând persoane responsabile, empaticе și implicate în comunitate.

Promovarea valorilor morale, stimularea creativității și implicarea în activități de voluntariat sunt elemente esențiale pentru dezvoltarea competențelor sociale și civice ale elevilor.

1. Educația prin valori

Valorile morale reprezintă repere fundamentale în formarea personalității elevilor. Printre cele mai importante valori promovate în școală se numără:

- respectul
- responsabilitatea
- solidaritatea
- toleranța
- cooperarea

Profesorii au rolul de a crea situații educaționale în care aceste valori să fie trăite și înțelese de elevi.

Exemplu de activitate

Activitatea „Cutia faptelor bune”

Elevii sunt încurajați să scrie pe bilețele gesturi de ajutor sau comportamente pozitive observate la colegi. Bilețelele sunt introduse într-o cutie, iar la finalul săptămânii sunt citite și discutate.

Beneficii:

- dezvoltarea empatiei
- consolidarea relațiilor dintre elevi
- stimularea comportamentelor pozitive

2. Rolul creativității în educație

Creativitatea este o competență esențială în dezvoltarea elevilor, deoarece îi ajută să gândească liber, să găsească soluții originale și să își exprime ideile.

Activitățile creative stimulează imaginația și implicarea activă a elevilor în procesul de învățare.

Exemple de activități creative

- realizarea de **postere tematice despre valori morale**
- **teatru educativ** pe teme precum prietenia sau respectul
- **povești create de elevi** despre ajutorul oferit celor din jur
- **proiecte interdisciplinare** (arte + educație civică)

Proiectul „Valorile prieteniei”

Elevii lucrează în echipe pentru a crea:

- desene
- scenete
- colaje

care ilustrează prietenia, respectul și cooperarea.

Rezultatele pot fi prezentate într-o **expoziție organizată în școală**.

3. Importanța voluntariatului în formarea elevilor

Activități

desene

scenete

colaje

Voluntariatul este o formă de implicare activă în comunitate și contribuie la dezvoltarea spiritului civic. Prin activități de voluntariat, elevii învață:

- să fie responsabili
- să manifeste solidaritate
- să contribuie la binele comun.

Exemple de activități de voluntariat

- campanii de ecologizare
- colecte pentru persoane aflate în dificultate
- plantări de copaci
- vizite la centre de bătrâni sau case de copii
- campanii de donare de cărți

Exemplu de proiect

„Micii voluntari ai comunității”

Elevii organizează o campanie de colectare de:

- haine
- jucării
- cărți

pentru familiile nevoiașe.

Activitatea dezvoltă:

- empatia
- responsabilitatea socială
- spiritul de echipă.

4. Parteneriatul școală–familie–comunitate

Pentru ca educația prin valori, creativitate și voluntariat să aibă rezultate durabile, este necesară colaborarea între:

- școală
- familie
- comunitate.

Proiectele educaționale realizate în parteneriat cu instituții locale sau organizații non-guvernamentale oferă elevilor oportunități reale de implicare și dezvoltare personală.

Concluzii

Educația prin valori, creativitate și voluntariat contribuie la formarea unor tineri responsabili, empatici și activi în societate. Prin activități educative bine organizate, școala poate deveni un spațiu în care elevii nu doar acumulează cunoștințe, ci învață să fie oameni implicați și solidari.

Promovarea valorilor, stimularea creativității și participarea la activități de voluntariat reprezintă piloni importanți în dezvoltarea unei educații moderne și eficiente.

**P.I.P. Voicu-Popescu Corina,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria**

Bibliografie

1. **Cucoș, Constantin** – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. **Cerghit, Ioan** – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
3. **Cristea, Sorin** – *Fundamentele pedagogiei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010.
4. **Ministerul Educației** – *Repere pentru proiectarea activităților educative*, București.
5. **Dewey, John** – *Democrație și educație*, Editura Didactică și Pedagogică.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA UNEI PERSONALITĂȚI ECHILIBRATE ȘI AUTONOME

În contextul actual al educației, marcat de globalizare, digitalizare și schimbări sociale accelerate, formarea elevilor nu mai poate fi limitată la acumularea de cunoștințe teoretice. Școala modernă are responsabilitatea de a forma indivizi complecși, capabili să gândească critic, să comunice eficient și să se adapteze la contexte diverse. În acest sens, activitățile extracurriculare capătă o importanță strategică, devenind un complement indispensabil al educației formale.

Aceste activități – desfășurate în afara curriculumului obligatoriu – creează un mediu flexibil și stimulat, în care elevii pot învăța prin experiență directă. Fie că vorbim despre sport, artă, cluburi de lectură, cercuri științifice sau proiecte de voluntariat, toate acestea contribuie la dezvoltarea holistică a personalității elevului.

Un element definitoriu al activităților extracurriculare este caracterul lor formativ implicit. Spre deosebire de orele tradiționale, unde accentul cade pe evaluare și performanță academică, aceste contexte permit elevilor să învețe fără presiunea notelor. Astfel, apare un spațiu autentic de explorare, în care motivația intrinsecă devine motorul principal al implicării. Elevii participă pentru că își doresc, nu pentru că sunt obligați — iar acest lucru are un impact profund asupra modului în care își construiesc identitatea.

Dezvoltarea competențelor socio-emoționale este, fără îndoială, unul dintre cele mai importante beneficii. Inteligența emoțională — capacitatea de a recunoaște, înțelege și gestiona emoțiile proprii și ale celorlalți — se formează în mod natural în astfel de contexte. Activitățile de grup îi învață pe elevi empatia, cooperarea, toleranța și respectul reciproc. Aceste competențe sunt esențiale nu doar pentru integrarea socială, ci și pentru succesul profesional pe termen lung.

În plus, activitățile extracurriculare oferă oportunități reale de asumare a responsabilității și de dezvoltare a leadershipului. Organizarea unui eveniment, coordonarea unei echipe sau implicarea într-un proiect comunitar sunt experiențe care cultivă inițiativa, autonomia și spiritul civic. Elevii nu mai sunt simpli participanți la procesul educațional, ci devin actori activi, implicați în propria lor formare.

Un alt aspect esențial este rolul acestor activități în prevenirea abandonului școlar și în creșterea gradului de implicare. Studiile arată că elevii care participă constant la activități extracurriculare dezvoltă o relație mai puternică cu școala și se simt mai conectați la comunitatea educațională. Această apartenență reduce riscul de marginalizare și contribuie la crearea unui climat școlar pozitiv.

De asemenea, activitățile extracurriculare pot funcționa ca un spațiu de echilibru emoțional într-un sistem educațional adesea perceput ca fiind rigid și solicitant. Ele oferă elevilor ocazia de a se exprima liber, de a-și descărca tensiunile și de a-și construi o imagine de sine pozitivă. Într-o perioadă în care sănătatea mintală a tinerilor devine o preocupare majoră, aceste beneficii nu pot fi ignorate.

Nu trebuie neglijat nici rolul orientativ al acestor experiențe. Prin contactul direct cu diverse domenii, elevii își pot descoperi vocația și își pot contura traseul profesional. O pasiune descoperită într-un club de teatru sau într-un laborator de știință se poate transforma, în timp, într-o carieră.

Cu toate acestea, pentru ca impactul activităților extracurriculare să fie maxim, este necesară o integrare coerentă a acestora în strategia educațională a școlii. Sprijinul cadrelor

didactice, implicarea comunității și accesul echitabil la astfel de oportunități sunt factori esențiali. De asemenea, este important ca aceste activități să fie adaptate intereselor și nevoilor reale ale elevilor, evitând transformarea lor într-o extensie rigidă a curriculumului.

În concluzie, activitățile extracurriculare reprezintă un spațiu privilegiat de formare a personalității, în care elevii își dezvoltă competențe esențiale pentru viață, își descoperă identitatea și își construiesc încrederea în propriile forțe. Ele nu sunt un lux educațional, ci o necesitate, într-o lume care cere nu doar cunoștințe, ci și adaptabilitate, creativitate și echilibru interior.

Prof. Oana Florentina STOICESCU
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Alexandria

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ȘI REDEFINIREA PARADIGMELOR EDUCAȚIONALE

Sistemul educațional traversează în prezent una dintre cele mai profunde transformări din istoria sa recentă. Dacă revoluția digitală de la începutul anilor 2000 a adus internetul și computerele în sălile de clasă, deceniul actual este marcat de ascensiunea Inteligenței Artificiale (IA). Această tehnologie nu mai este doar un subiect de science-fiction, ci un instrument activ care reconfigurează modul în care elevii învață, profesorii predau și instituțiile gestionează cunoașterea.

Trecerea de la un sistem bazat pe memorare la unul bazat pe competențe digitale și gândire critică nu este opțională. Într-o lume în care volumul de date globale se dublează la fiecare câțiva ani, capacitatea de a filtra, analiza și utiliza informația cu ajutorul IA devine o abilitate de bază, similară alfabetizării.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale IA în educație este capacitatea de a oferi învățare personalizată. În modelul tradițional, profesorul livrează un conținut uniform pentru un colectiv divers de elevi, riscând să îi plictisească pe cei avansați și să îi lase în urmă pe cei care au nevoie de mai mult timp. IA sparge această barieră prin:

Aceste sisteme utilizează algoritmi de tip *Machine Learning* pentru a analiza în timp real parcursul fiecărui elev. Dacă un elev întâmpină dificultăți la o problemă de geometrie, sistemul nu îi oferă doar soluția, ci identifică dacă problema provine din neînțelegerea unei teoreme anterioare, oferind automat materiale de remediere. Astfel, „curba de învățare” devine unică pentru fiecare individ.

Timpul de așteptare între finalizarea unei teme și primirea feedback-ului este crucial pentru procesul cognitiv. Sistemele IA pot identifica erorile logice sau gramaticale pe loc, permițând elevului să corecteze raționamentul în momentul în care este încă concentrat pe subiect. Acest lucru reduce frustrarea și consolidează conexiunile neuronale corecte.

Instrumentele de tip *text-to-speech*, *speech-to-text* sau traducerea automată în timp real elimină barierele de limbaj și pe cele fizice. Pentru un elev cu deficiențe de vedere sau pentru unul care studiază într-o limbă străină, IA funcționează ca un translator și mediator universal, asigurând incluziunea într-un mod pe care resursele umane limitate nu l-ar putea acoperi integral.

Apariția IA nu anulează rolul cadrului didactic, ci îl transformă radical. Profesorul încetează să mai fie singura sursă de informație (rol preluat de baze de date imense) și devine un facilitator, mentor și arhitect al experiențelor de învățare.

O parte considerabilă din timpul unui profesor este consumată de sarcini administrative: corectarea testelor grilă, monitorizarea prezenței sau planificarea programelor. IA poate prelua aceste responsabilități, eliberând resurse prețioase. Timpul câștigat poate fi investit în:

- Mentoratul individual: Discuții despre carieră și dezvoltare personală.
- Suportul emoțional: Identificarea timpurie a semnelor de bullying sau epuizare (burnout) la elevi.
- Design pedagogic: Crearea de proiecte interdisciplinare complexe.

Cadrul didactic modern trebuie să învețe să interacționeze cu IA pentru a genera materiale didactice creative. De exemplu, un profesor de istorie poate folosi IA pentru a simula un dialog între elevi și o figură istorică, transformând o lecție pasivă într-o experiență imersivă. Orice salt tehnologic vine cu un set de dileme profunde care necesită reglementare și atenție pedagogică.

Disponibilitatea modelelor de limbaj (precum ChatGPT sau Claude) a ridicat semne de întrebare asupra onestității. Dacă un eseu poate fi generat în zece secunde, valoarea eseului ca metodă de evaluare la domiciliu scade. Soluția rezidă în reforma evaluării: accentul se mută de pe „produsul finit” pe „procesul de gândire”. Examinările vor tinde spre dezbateri orale, proiecte practice realizate în clasă și demonstrații de aplicare a cunoștințelor în contexte noi.

Implementarea IA presupune colectarea unor volume mari de date despre comportamentul elevilor. Există riscul ca aceste informații să fie utilizate pentru profilare comercială sau ca breșele de securitate să expună viața privată a minorilor. Este imperativ ca instituțiile să utilizeze doar platforme care respectă standarde stricte de confidențialitate (cum este GDPR).

Riscul cel mai mare este ca IA să devină un instrument care accentuează falia dintre bogați și săraci. În timp ce elevii din școlile dotate beneficiază de „tutori virtuali” avansați, cei din medii defavorizate ar putea rămâne captivi într-un sistem analog, fiind astfel dezabilitați pentru piața muncii a viitorului.

Inteligența Artificială reprezintă un motor de progres fără precedent în educație, având potențialul de a democratiza accesul la instruire de calitate la nivel global. Cu toate acestea, succesul acestei integrări depinde de echilibrul dintre tehnologie și pedagogia umană. IA trebuie privită ca un „copilot” al minții umane, un instrument menit să potențeze creativitatea și curiozitatea, nu să le înlocuiască.

Viitorul educației nu este unul dominat exclusiv de roboți, ci unul al „inteligenței augmentate”, în care tehnologia este pusă în serviciul dezvoltării umane integrale. Scopul final rămâne același: formarea unor cetățeni capabili să gândească autonom, să colaboreze și să inoveze într-o lume în continuă schimbare.

Prof. Soare Tatiana Mihaela
Palatul Copiilor Alexandria

Bibliografie:

1. UNESCO (2023) – *Artificial Intelligence and Education: Guidance for Policy-makers.*
2. Holmes, W., & Tuomi, I. (2022) – *State of the art and practice in AI in education.*
3. Selwyn, N. (2019) – *Should Robots Replace Teachers? AI and the Future of Education.*
4. European Commission (2022) – *Ethical guidelines on the use of artificial intelligence and data in teaching and learning.*